ШИНАРДИ, 27 июнь, 1967 шу. № 75 (4400). Мах 2 кеп.

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

ЛЕНИНСКИ НОВКЪА

20—21 июне КПСС Центральни Комитета Пленум хилар. Цо дийцар Гаргарча Малхбоаленерча Израила агрессеца дувзаденна лелаеча Советски Союза политиках, Сийлахь-йоккхачa Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара хетадаьча Тезисех дола лешаш.

Ер шу—Сийлахь-боккхача Октябра 50-шу дуза шу — беллалдоал парте XXIII-ча съездо оттаяь, вай мехка коммунизм хьалъяра декхараш дIахо кхоачашдара программа дог ураэтта чакхйоаккхаш доаллача советски халкъа политически къахьегамеи хьинар цIаккха а ца хиннача тайпара чIоагIа айденна хиларца. Вокх социалистически мехкий вежарашха долча халкъашца, вай ханарча деррига революционни, прогрессивни низашца цхьана советски халкъо ларрагIа къовсам лоаттабу империализма агрессивни реакционни политикана дуxьала, машара, демократе, къамаш кхычарех тийша хIама доацаш хилийтара, социализмаи коммунизмаи гIулакх кордаккхар духьа.

Къовсамийи къахьегамеи тоxкамех чакхбаьнна советски общества кулгалдуи лостам телеи низ ба вай Коммунистически парти. ХIана хиннача Центральни Комитета Пленума болхи решенеши — парте хьаькъалера ленински чухьареи арахьареи политика бакъ хилар цIаькха а къаьгга чIоагIдар.

Пленумо, ла а дийгIа, йийцар «Гаргарча Малхбоаленерча Израила агрессеца дувзаденна лелаеча Советски Союза политика хьакъехьа» КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева яь доклад. Доклада тIа кIоарггеи массе оагIорахьареи анализ яьй ОАР-а, Сирена, Iарбий кхыча паччахьалкхенашта духьала Израила лелаеча агрессеца дувзаденна Гаргарча Малхбоалене латтача событешта, хоам бир уж событеш латтача хана ЦК Политбюрос лелабеча политически наькъахи гIулакххехи, Гаргарча Малхбоалене агресси сонаярах машар юхаметтаоттабараи Советски Союзо чакхдаьхача гIулаккхех.

ЦК Пленумо бизза къоабалбаьб ЦК Политбюро политически никъи Израила агресси соцаяра, тIом качбаха ОАР, Сири, Iарбий кхыйола паччахьалкхенаш хьаллацара, массане а юкъарча машара гIулакха кхераме йола агрессе тIехьале дIаяккхара тIадерзадаь практически гIулакхаши.

КПСС Центральни Комитета Пленума сопам тIа йоах, Израила агресси дунен халкъашта юкъерча империализма, аггара хьалхарча аргIанна США, реакционни низаша къамий - кортамукъален болама отрядех цхьаннена духьала, къахьегамхой духьа прогрессивни социально-экономически эргалонаш яра наькъа тIа яьннача а антиимпериалистически политика лелаеча а Iарбий хьалха латтача паччахьалкхенашта духьала вIашагIбеллача тийшача балхах хьахиннар да. Закона боарамагIа хьабоагIаш бола адамле исторически дегIаахара лелам юхасоцабе гIерт тIом хьашт болаш дола империалистически гIозараш. США-с Вьетнаме лелаю гIаьра агресси, империалистически державаш дукккача паччахьалкхений чурча гIулакхашта юкъегIертар, ФРГ доаллеча гIозарий реваншистски ядерний притязанеш, Греце хинна тIема - фашистски переворот, юххера а, Израиль тийшача балхах Iарбий паччахьалкхенех латар — уж долла хIамаш машарахи паргIатонахи халкъаш даха гIерташ, дунен халкъашта юкъе кхохкам ирбеш, дунен керда тIом хилара кхерам чIоагIбеш йолча дунен халкъашта юкъерча империализмо лелаеча агрессивни гIулакхий бIарччача дIанара доакъош да.

Цхьабакъла, тIа-тIа доккхагIа хулаш доагIа социализма, дунен халкъашта юкъерча коммунистически болхлойи болама, халкъаша лоаттабеча кортамукъален къовсама низаш эшадургдолаш дац, тIа-тIа дукхагIа чIоагIлуча шоай уйланцеи хьинарцеи йохаю цар къаьнарча дунен лардаш, чIоагIлу шоай деналера барт - цхьоагIо. Машареи социализмаи гIулакха тешамера чIоагIало санна, шоай паргIато бахьан долаш, къамаш кхычарех тийша хIама доацаш хилийтар духьа къовсам лоаттабеш долча халкъий тешаме доттагIа санна латт Советски Союз цу къовсаме.

Вокх социалистически мехкашца, деррига прогрессивни антиимпериалистически низашца цхьана Iарбий халкъашкахь я Советски Союз империализманеи неоколониализманеи духьала, шоай чурча вахареи арахьарча политикаи деррига дешаш шоашка къесталайтара йола царгара яккха йиш йоаца бокъо бахьан долаш цар лоаттабеча нийсхон къовсаме.

ЦК Пленумо, советски коммунистийи дерригача вай халкъеи лоIам хьа а хьокхаш, хоаламболлаш бехке йир Израила агресси, хьакхайкадир ОАР, Сире, Алжира, Iарбий кхыча мехкий халкъашца ший солидарность хилар. Пленумо белгалдаьккхар, Гаргарча Малхбоаленера тIом соцабара гIулакха Советски Союзо вокх социалистически мехкашеи сихха, хоаламболлаш, цхьана чакхдаьхача гIулакхаша доархIамера дакъа лаьца хилар. Гаргарча Малхбоаленерча событешца дувзаденна вай партеи Советски правительстваи лаьца позици, цар практически гIулакхаш чIоагIа хьаллаьцар дерригача советски халкъо. Укх шера 9-ча июне социалистически мехкий коммунистически болхлойи партей Центральни Комитеташа а правительствоша а яь Заявлени йиза къоабалйир ЦК Пленумо агрессора хоаламболлаш хIама тохара, шоай законни бокъонаш лорара, тIема кхуврч боабаран Гаргарча Малхбоалене машар юхаметтаоттабараи Iарбий мехкий халкъашта новкъостал дар духьа Советски Союзо вокх социалистически мехкашца цхьана ланза ларг мел доацар дерг хилар бакъ а деш.

ООН-а Генеральни Ассамблея чрезвычайни специальни сесси гульяра инициатива дIайоллийир Советски Союзо. Цу сессе СССР Министрий Совета Председатела нов. А. Н. Косыгина даьча къамаьлаша хьахьекхай Израиль хоаламболлаш бехке ярах, сов чехка, цхьаккха тайпа условеш а ца увттаеш интервентий бIунаш цар дIалийцача территореш тIара дIа а даьха, машара доазонал тIехьашка доахилга, Израила Iарбий паччахьалкхенашта даь зе дIатоххилга, Гаргарча Малхбоалене машар юхаметтоттабелга хьадехарах латташ йола вай парте, правительства, дерригача советски халкъа позици. Дунен ерригача районашкара ухача откликаша, ООН-а сессе дош дувцара леламо а санна, тешал ду, Советски Союза нийсхон позици дерригача халкъий овлангарча хьаштаща маяххара хилара, хIана аьлча Гаргарча Малхбоаленера тIема кхуврч боабар — массане а юкъара машари кхерамазлен чIоагIъяра дакъье эггара аргIанара декхар.

КПСС ЦК Пленумо белгалдаьккхар, КПСС XXIII-ча съездо хьалхашка отталаьча а ЦК декабрьски (1966 ш.) Пленумо бакъдаьча а вай парте политико керттерча лерхIарашка хьежжа дIахо а империализма тIом хьашт болаш долча низаштеи кхыча мехкий чурча гIулакхашта юкъегIертарах йолча цар политиканеи духьала къовсам лоаттабанза, Iарбий паччахьалкхенаша шоай паргIато, кхычарех тийша хIама доацаш хулга, территорей бIарччал, социальни прогресс бахьан долаш лоаттабеча къовсаме уж хьаллацара тIабер забаь никъ дIахо бахьанза барг ца хилар.

Гаргарча Малхбоалене Израила тийшача балха агресси кийчъечеи чакхйоаккхачеи хана кхы а дикагIа хьагучаяьлар халкъашта духьалара империализма уйла, цун политика, цун политика тийшача балха акха оамал. Агрессорашеи цун империалистически покровителашеи цхьан ханна Советски Союзаи вокх социалистически мехкаштеи духьаларча эгIазала меттIаьлешца тохалар «аьрдехьарча» хабаращца къайла а кхухьаш кагийбуржуазни авантюризми великодержавни шовинизми шийна чухь цхьана вIашагIкхийтта никъ чакхбоахаш йола Мао Цзэ-дуна группа. Гуччахьа социалистически содружестваи дунен коммунистически болмеи бартцхьоагIо йохаяра наькъа тIа яьнна из группа антиимпериалистически низаш вIашагIлаха, Iарбий паччахьалкхений халкъаштеи социалистически мехкий халкъаштеи юкъера тешам бсабе гIерт.

Цхьабакъла, чакхдаргдолаш дац моастагIал дола уж деррига гIулакхаш. Коммунистически болхлойи партей, дунен халкъашта юкъерча болхлой боламеи Азе, Африка, Латински Америка халкъий къамий-кортамукъален боламеи, дерригача машар безачеи прогрессивни низий, халкъий паргIатони кхычарех тийша хIама ца хилареи гIулакх, массане а юкъара машар бахьан долаш лоаттабеча къовсама гIулакх деза долаш мел барий барт-цхьоагIон гIулакхаш тоалуш а чIоагIлуш а латт.

КПСС Центральни Комитета Пленумо хьакхайкадир: «Советски Союза Коммунистически парте XXIII-ча съезда решенеш кхоачаш а еш, дIахо а тIера ца йоалаш къовсам лоаттабергба империализма агрессивни низашта духьала, хьаллоаттаергья советски халкъа лакха фел, ларрагIа чакхбоаргба тайп-тайпара социальни строяш йола паччахьалкхенаш машаре яхара ленински никъ, кхоачашдергда ший интернациональни лекхар — шоай паргIато бахьан долаш кхычарех тийша хIама доацаш хилар духьеи, социальни прогресс бахьан долаш къовсам лоаттабеш дола халкъаш массе оагIорахьара хьаллоацилга. Машара, демократе, социализма низаша, къамий-кортамукъален боламо цхьана лелалеча гIулакхий низ кхоачаргба агрессор сопаве а дунен керда тIом ца хилийта а.

Центральни Комитета Пленумо, хьажа а хьежа, къоабалдир Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара хеталаь КПСС ЦК Тезисаш. Из лоархIамера документ — Центральни Комитете цхьана яьча уйлах хьахиннар, цо вIашагIтох В. И. Ленина хьехам кхоачашбара вай парте ший генеральни никъ чакхбаккхар духьа лоаттабеча беррига къовсама, марксизма-ленинизма теори парте творчески дегIаххувлара опыт. КПСС ЦК Тезисаша хьагучайоакх дуненна массе оагIорахьара революционни эргалонаш яра зама — капитализмагара социализма довлара зама хьайийлла Октябрьски революци котъяккхар духьа, СССР-е социализми коммунизми хьалъеш 50 шера лоаттабаьча къовсаме ленински партена, советски халкъа карагIийннача турпалера гIулакхий сийле.

Социализм вай мехка йиззаи массанахьеи котъяларо экономически, социальни, политически, духовни тоpонаш хилийтай коммунистически общество хьалъярга довлара, хIаьта из за Октябра сийлахь-доккха гIулакх дIахо хьолген дегIаккхувлилгеи. КПСС XXIII-ча съездо, КПСС ЦК октябрьскии (1964 ш.) пул тIехьагIарчеи Пленумаша, ленински хьехамца, парте программаца хьалхле а лелаеш, массе оагIорахьара бакъдаь хьа а отталаьд, хоадамболлаш къоаста а даьд коммунизма материально - технически база хьаяра, коммунистически общественни отношенеш вIаштIехьъяхара, керда саг хьалкхевара декхараш. Мехка экономически, социально - политически, духовни вахара деш дола кулгал эргалаьккха тоалара КПСС ЦК-ас отталаьи парте XXIII-ча съездо къоабалдаьи дола гIулакхаш белгалдоал коммунизма новкъа йода советски общество дегIаккхувлача керда этап шоаш хиларца.

Массане а къоабалъеш хьаллаьца организатори советски халкъа баьчеи я парти. Цо чулоаш 12 миллиони 800 эзари коммунист — болхлой классеи беррига ахархойи эггара хьалха латташагIа бола викалаш. Халкъаца айхха ювзаенна, советски наха кIоаргга сий деши боарам боацаш чIоагIа уж тешаши я парти. Генеральни перспектива, вай лерхIар кхоачашдара — коммунизм хьалъяра тIадерзалу цо деррига политически, организаторски, кхетам балара декхараш кхоачашделга. Цу сийлахь-доккха дагалаттачо хьахулийт ший коммунистически авангарда — ленински партенеи цун Центральни Комитетаи гонахьа галдаргдоацаш? кхотаденнача халкъа сийлахь-доккха хьинар.

Советски паччахьалкхен 50 шу дизара сийна миллионаша лелаю яхь, къахьегамца коммунистически гIулакхаш хилара тIехьара болам, пятилетка заданеш кхоачашъяр духьа лоаттабу къовсам — вай халкъ кхоачалургбоаца хьинар долаш хилара дола къаьгга тешал.

Сийлахь - боккхача Октябро дунен халкъашта юкъерча гIулакхий ерригача системе овлангара деза эргалонаш яьй, массанахьа а пхьатарра кризис хилийтай империализмана, дIакхайкаяьй халкъашта юкъерча машареи дунен халкъашта юкъерча кхерамалени, нийсхон, доттагIала, цхьана гIулакхаш леладара принципаш. Дунен ерригача политика юкъмоттигера дош а хинна дIаэттаб социализманеи империализманеи юкъера къовсам. Цу къовсаме хьалхи гал па йоалаш ленински арахьарча политика никъ лелабу вай партеи халкъо.

Советски халкъо — коммунизм хьалъечо — лерхIаш дола сийлахь-доккха гIулакх цу цхьан ханна цун керттера интернациональни гIулакх а да. Даьхен экономически оборонни низ чIоагI а беш, ший влияни деррига дунен тIа лакхлуш йола йоахалургбоаца социализма чIоагIало а яь дIаоттаьй из вай халкъо ший турпалерча къахьегамца.

Ер шу Сийлахь - боккхача Октябра шовзткъе итт шу дуза шу къаьста шу да советски халкъа. Из белгал а доаккхаш, КПСС ЦК Пленуме нов. Л. И. Брежнева уйла тIаяхийтар, ленински идейща хьалхле а лелаеш, воай наькъа тIара моллагIа халонаши духьаленаши вай эшаергхилара. Къовсаме чIоагIъенна я вай парти. Цулухьа вай ленински гIулакхашта накъалаха деза сийлахь-йоккхача революце шовзткъе итт шу дизара, вешта аьлча, уйла тIерзае еза воашта хьалхашка латтача декхарашта. Вай дIахо а совбоахаргба СССР экономически низ, чIоагIбергба цун оборонни низ, лакхбергба советски наькха материальни культурни боарам, хIанзарча революционни низашца барт-цхьоагIо а йолаш боаржабергба империализмана духьалара, машара, демократена, къамаш кхычарех тийша хIама доацаш хилийтара, социализмана тIехьара къовсам. Из — хьоналургбоаца вай генеральни никъ.

Ленински генеральни наькъа тешаме хилар, хIанзарча хьалашка партен мехкен лоархIамегIара декхараш ленински хьисапе къесталар, массане а пхьатарра барт-цхьоагIо хилар чулоацаш бар КПСС Центральни комитета июньски Пленума болх, чулоацаш я цун решенеш. Цар хьахьокх партен дерригача халкъеи лоIам пхьатарра хилар. Юкъера юкъ ца йоаккхаш хьамсара партн хьал а лоацаш, советски наха шоай деррига низаш тIадохийтаргла Пленума решенеш толаме кхоачашъяр. Сийлахь - боккхача Октябра 50 шу дизар лаккха доагIача тайпара белгалдаккхар духьа.

(23 июнерча «Правда» передовой статья).

Н. В. ПОДГОРНЫЙ ОАР-е ХИЛАРАХ

ВIашагIкхийттача Iарбий Республика президента Гамаль Абдель Насера вийха ваха 1967 шера 21-ча июне денз 24-ча июне кхаччалца доттагIала визитаца ОАР-е хиннав Советски Социалистически Республикай Союза Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Н. В. Подгорный.

СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Н. В. Подгорненеи цунна улувбаьнна бахача нахан дег тIара, ВIашагIкхийттача Iарбий Республика халкъий Советски Союза халкъашца доттагIала уйла хилара бетешал дола хьоашал даьд. Ишта бетзаме шоаш тIаьцарах чIоагIа баркал аьлар Н. В. Подгорне. Ша-хьа дувнар вежараша санна кхеталечеи шин мехка юкъе долча традиционни доттагIалеи хьалашка вIашагIкхетараши къамаьлаши хиннад СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Н. В. Подгорненеи ОАР-а Президента Г. А. Насераи юкъе.

ВIашагIкхийттача Iарбий Республика оагIонгахьара переговорашка дакъа лаьцар: вице - президенташа Закария Мохи эл-Динеи Али Сабреи, кхыча мехкашцарча гIулакхий министра Махмуд Риада, ОАР герзашцарча низий главнокомандующе инарала М. Фавзе.

Советски оагIонгахьара переговорашка дакъа лаьцар СССР герзашцарча низий Генеральни штаба начальника М. В. Захарова, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра заместитела Я. А. Малика, ОАР-ерча СССР посола Д. П. Пожидаева, СССР МИД Гаргарча Малхбоален мехкий отдела заведующе А. Д. Шиборина.

Къамаьлаш деча хана хьежар ОАР-аи Iарбий кхыча паччахьалкхенаштеи духьаларча Израила агрессеца дувзаденна Гаргарча Малхбоалене эттача гIулакхий хьакъехьарча дешашка а цу агрессех хьахиннараш дIадахара чакхдаханза даргдоацача гIулакхашка а.

ЧIоагIа раьза хинна белгалдаьккхар, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Н. В. Подгорне ВIашагIкхийттача Iарбий Республике йихьача визито Советски Союзеи ОАР-еи халкъий духьа, дунен халкъий машареи кхерамалени духьа шинна а паччахьалкхенна юкъера доттагIал дола гIулакхаши массе оагIорахьара цхьана леладу гIулакхаши дIахо чIоагIдареи дегIаккхувлареи гIулакха новкъостал дергхилар.

* * *

КАИР, 24 июнь. (ТАСС). ВIашагIкхийттача Iарбий Республика Президента Гамаль Абдель Насереи правительстваи вийха ваха ОАР-е хинна СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Н. В. Подгорный тахан самолетаца Даьхенгахьа юха цIавийрзав. (ТАСС).

СИЙЛАХЬ-БОККХАЧА ОКТЯБРА СИЙНА

Наьсарен «Электроинструмент» заводе инженерни корпус хьалъеш ба «Грозпромстрой» треста № 8 йолча гIишлой- монтажни управлене каменщикаш Брусникин Юрий, Комийцев Григорий, Миронов Владимир.

Байначa бетта шоай производственни план 1,5 тIеххкхоачашйир каменщикаша. Укх бетта а денна нормаш 145 — 150 процент кхоачашъеш хьабоагIа уж.

Сурта тIа: (аьрдехьара аьттехьа) каменщикаш Ю. Брусникин, Г. Комийцев, В. Миронов.

Д. Василенко сурт.

ХАНАЛ ХЬАЛХА

Октябра дезача цIейна сийленца накъабоагIа Нохч-ГIалгIайчен промышленноста болхлой. Республикерча промышленносто ханал хьалха — 25-ча июне кхоачашъяьй хьалхарча ах шера план.

ДIадахача шера ах шера арахийцачул 14 процент дукхагIа промышленни продукци арахийцай укх шера ялх бетта.

«Грознефть» объединене промысловикаша лакха дебит йола скважинаш болх бе йолаялийтарахи чурча кхоачамех бизза пайда эцарахи укх шера дIадахача шера цу юкъах даькхачул 25 процент мехидаьттеи 26 процент гази дукхагIа яьккхай.

Лакха къахьегама толамаш дахарца белгалъяьннай Грозненски химически комбината, нефтемаслозавода, крекинг-завода коллективаш. Промышленносте къахьегама овсарле лакхъяра паччахьалкхен плани социалистически декхараши тIеххкхоачашдаьд.

Ах шера план толамца кхоачаш а яь, уж темпаш кхы а лакхъеш болх беш ба промышленноста болхлой.

БАЛХАШ СИХДАЬД

ЧIоагIа хьувкъадаьд 3730 гектара тIа гурахьа дийна ялаташ тха боахама кхаш леладераша. ХIанз уж лоацaчa ханеи па дойташи чуэца ха хьатIаэттай. Цу гIулакха мел эшар даьд совхоза кулгалхоша, къахьегамхоша. Кхаьчача мукха кхашка ткъо комбайн араяьннай. Шоай комбайнаш дика кийчъяьй коммунисташа Аллвастов Султана, Дзакаев Iаьлас, Нухаев Махьмада, кхыбараша. Октябра 50 шу дизара сийна яьржача социалистически яхье дакъа лоацаш царех хIаране бархI — ийс дийнахьа 220 — 230 гектара тIара ялат хьакха декхар тIаийцад.

Механизатораша дика кхеталу мел бехктоккхамера декхараш латт шоашта хьалхашка.

ТIаийнача декхарех совхоза 2520 тонн Даьхенна дIаяла эза, бIаьш тоннаш совгIа Даьхен амбарашка ялат чутасса лерхI къахьегамхоша.

Из декхар толамца кхоачашдара ханнахьеи дикеи тоаьй совхоза механизатораша техника, хьатташ кийчъяьй. Къаьстта дика вIаштIехьдаьхад ялат чуэцара балхаш тракторно - полеводчески бригадай бригадираша коммунисташа Дзакаев ТIахIира, Висаитов Iальве. Нийса вIаштIехьбаьккхаб укхаза механизаторий къахьегам. Участкаш хьакхареи техника дIа'хьа кхувлареи планаш дIайовзийтай бригадай хIара члена. Царел тIехьависац йинълагIча бригаде бригадир Сайдулаев Лечи а.

Лакха къахьегама овсарле йолаш ца дойташ ялат чуэцача комбайнерашта дIадахача шера санна Сийлен грамоташи ахчанца премеши тела лаьрхIад совхоза директе. Цу дикача гIулакхо механизаторий къахьегамцара безам совбоаккхаргба.

Бригадай станашка долаш да механизаторий къахьегаш овсарле лакхъяра мел эша хьалаш. Шийла хий лоаттадеш басейнаш, душевойш я. Кхачан гIулакх дика вIаштIехьдаьккхад.

Совхоза партийни организаце хIара бригадана цхьацца коммунист тIачIоагIваьв ялат чуэцача хана механизатораштa юкъе агитмассови болх дIабахьара. ХIара кIира политинформацеш ю. Бригадай культетанашка даим керда журналаш, газеташ хул.

У. ПАШАЕВ,
Надтеречни района «Минеральни» яхача совхоза партикома секретарь.

ЯЛАТ ЧУЭЦА КИЙЧА БАЦ

Ши-кхо ди даьлча мукх хьакха арабовла беза Наьсарен района «Октябра 40 шу» яхача совхоза механизаторий. 24-ча июне цу гIулакха совхозе яьча кийчонга хьожаш хилар тхо. Хьагуча суртах ялаташ чуэцара хьалхxе йоагIача тайпара терко еш хиннабац укхаза. цулухьа укх тIеххьарча кIирах шоаш зехьа дIаяхийта ха юхаметтаоттае гIерт ремонтникаш. Цу хьакъехьа хIанз керттерча инженера декхараш кхоачалдеча Зурабов Микаила дувц:

— Институт чакхъяккхарца дипдом хьаийца цхьа кIира хьалха со балха юхатIавеча мастерской коалаьттача суртах кхеравелар со,— йоах цо.

«СК-4» яха ворхI комбайн тIачIоагIбаь комбайнераш боацаш вIалла кулг ца тохаш лаьттай. Цу кIира цхьацца - пиша лохаш хьакорабаьб боахаме цу комбайнашца болх бергбола нах. Уж комбайнаш аккумулятораш, реле, генератораш оасаш йоацаш латт. Кхыйола запасни оатхалаш фуннагIа даь а вIаштIехьа йоахаш ба укхаза. цхьабакъла уж вай лакхе йийцараш цхьанна метте корайоагIаш яц. хIаьта «Сельхозтехника» республикански объединене бIарччача шера царех цхьаккха оатхал енцаяц боахама. «СК-4» яха кхы а ткъаьшинъ комбайн я боахаме. Е уж а яц боъкъоша тоаль, ялат чуэцара кийча. Царна тIера хьаьккха ялхайтта аккумулятор тоае дIаеннаяр «Сельхозтехника» республикански объединене. тIаккха цар уж Нальчике Iохьожаяь хиннай.

Укх тIеххьарча бетта юкъ-юкъе ша а тохаш йоачаш лаьттай, цулухьа 400 гектара тIара совхоза дукхача участкашка кхачаш доагIа ялаташ Iодийшад. Уж цIенлаь чуэцар духьа комбайнашта лаьрхIа приспособленеш йоxка еза. ХIанз тоаль комбайнаш а уж приспособленеш а йолаш яц. Из болх цар ханнахьа баь ца боаккхе дукха ялат дусаргда кхашка хьал ца эцаш.

ХьажкIаш чуэца «ККХ-3» яха ткъо комбайн я боахаме. Царех хIанз тоаль яьинараш ийс мара яц. ХIаьта силоса лаьрхIа хьажкIаш хьакха езача шийта комбайнах ремонт яьраш бархI я.

Лоаламбоаца хIама де мара ца дезаш кийча я совхозе ерригa жаткаш.

Совхоза механически мастерской типови я. Ремонтни балхаш дара эшар долаш да укхаза, цхьабакъла цох бизза пайда эцац. Гусеничнн тракторий двигателаш тхоай мастерской тоаяц оаха. — йоах мастерской заведующе Гагиев Закречо. Цулухьа двигателашта обкатка ю установка укх шера вIалла болх бе безаш хиннаяц. ВорхI бутт ба Орджоникидзе ремонт е дIабенна ши двигатель тоабаь ца баларах № 37 йола «ДТ-75», № 106 йола «ДТ-54В» яха трактораш болх ца беш латта. № 111 йола, «МТЗ-50» яха трактор ши бутт совгIа мастерской кулг ца тохаш лаьттай. Цу тIа болх бе саг хиннавац. Уж йоацаш кхы а ворхI трактор я мастерской ремонт еш. Царех дукхагIъяраш аварийни я. Еррига мастерской тIанкI аьнна хьалйиза я ремонтах латтача трактopex. Царех тоаль яьнна араяьккхачун метте дIаоттае кхы а еха трактораш йолаш я бригадашка. Укх июнь бетта даим йоачаш лаьттай Наьсаре. Из бахьан долаш дукха техника болх беш хиннаяц, хIаьта цу хана царех тоае езар тоаль яккха лов хиннабаларе цу хьала тIа оттаргъяцар хIанз совхоз.

Ялат тIадотта пхиъ транспортер я отделенешка. Царех хIанз болх бе кийча яраш кхоъ мара яц.

Ялат чулоаттaлу помещенеш хIанз а тоае болабеннабац.

ХIанз а йовзаш яц механизаторашта ялат чуэцача хана увттаю къахьегама планаш, белгалъяза я комбайнаши автомашинаши деларгйола маршруташ. Ялат чуэцаргдолча механизаторий къахьегамцара безам совбаккхара шоаш де лерхIар хIанззе дIа довзийта деза хIара механизатора.

Ялат чуэцаш болх шин сменах вIаштIехьбаккхара лаьрхIа хьоадеш хIама дац совхозе.

ХIанз ялат чуэца ха хьатIаэттай, цулухьа шоай деррига низаш оарцагIдаьха сихагIа кийчо яь бовла беза совхоза кулгалхой.

С. МАЙСИГОВ,
тха собкор.

Грозненски района «Староюртовский» яхача совхоза механизатораш декхарийла ба 5253 гектара тIара ка бола ялат чуэца. Из болх дийтта дийнахьа чанхбаниха лаьрхIад совхоза механизатораша.

Хьенха насарах Iобилла мукх хIанз оардаш латт совхозе. Из болх беча къаьстта белгалбаьннаб Т. Хасуев, П. Исламов, Б. Умаев.

СУРТА ТIА: хьалхарча плане Умаев Бауде агрегат.

И. Плиева сурт.

ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНИ АКТИВА СОБРАНИ

КЪАХЬЕГАМХОШТА—КОММУНИСТИЧЕСКИ КХЕТАМ

Укх деношка КПСС обкома политпросвещене ЩагIа Грозненски партийни актива собрани хилар. «КПСС XXIII-ча съезда решенешеп парте Нохч - ГIалгIай обкома VI-ча Пленумон дIалеххача тайпара къахьегамхошта коммунистически кхетам балара хьакъехьара городской партийни организацена хьалхашка латтача декхарех» доклад йир КПСС горкома хьалхарча секретара нов. С. В. Синельникова. Доклалчина а, хIаьта иштта пренеех къамел даьраша а кIоаргга дийцар из дош, гучадаьхар цу балха юкъера кхоачамбоацараш, белгалдаьхар уж дIададахара наькъаш а.

Октябрьски революце ах бIаь шу дузача денна сийленца накъабахара шерра социалистически яхь а йоаржаяь хьинаре къахьегаш ба Грозне къахьегамхой. Цар толамца кхоачашду юбилейни шера тIачIица социалистически декхараш. Промышленни продукци арахецара укх шерара 5 бетта план 103,3 процент кхоачашъяьй, планал совгIа 8,4 миллион сома маьха продукци арахийцай. ТIеххоачашъяьй къахьегама овсарле лакхъяреи продукни хьаяккхарга дIадолар лохдареи план а. Доккхий толамаш даьхал планированеи экономически стимулированеи кердача системага яьнача предприятеша.

Юбилейни шера яьржача социалистически яхье къаьгга гучаювл советски сага оамалаш. Хьамсарча парте хьалхашка оттадаь декхараш сийленца кхоачашдеш, коммунистически хьисане баха а къахьега а Iомалуш, даим хьалхарча мугIарашка латташ дуккха а къахьегамхой ба Грознерча предприятешка, гIишлошка, промыслашка.

КПСС XXIII-ча съездо белгалдаьккхад къахьегамхошта коммунистически кхетам балар — из хIанз хьалхашка латтача керттерчарех цхьа декхар долга. Цудухьа городской партийни организаци декхарийла я из болх кхетамца вIаштIехьбаккха.

КПСС горкомо, райкомаша, юкъхьанцарча партийни организацеша укх тIеххьарча хена чIоагIа терко ю идеологически болх тоабара, къахьегамхошта коммунистически кхетам балара гIулакх лакхдара. Уж дешаш дукхагIа дувц парте горкома, райкомий пленумашка, бюро заседанешка. Укх тIеххьарча хана дукхагIа вIашагIъехк тематически сайренаш, книжкаш дешарий конференцеш, диспуташ, хаттарийи жопийи сайренаш, дукхханахьа вIашагIъехкай культура халкъа университеташ, кинолектореш, цIагIара лектореш. Къахьегамхошта коммунистически кхетам луча хьинаре дакъа лоац культура учрежденеша, театраша, литературан искусстван болхлоша. Политико-массови балха пахаддаш юкъьекхухь кердадараш.

Старопромысловски районе дика вIаштIехьдаьккхад революционни традицирх пайда а эшаш къахьегамхошта кхетам балара гIулакх. Шерра юкъекхухь цига керда традицеш, обрядаш. Наха дукха дезаденнад улицайи поселкайи Шейш. Кхетамча вIаштIехьдаьккха тематика а йолаш чакхдоах уж. Дика болх бу цIагIарча лектореша. Районе вIашагIъехкай клубаш — агитпункташ. ДукхагIча даькъе агит-массови болх хIанз клубашка бу. Цига беседаш ю политинформатораша.

Керда традицеши обрядаши вахара юкъекхахьара гIулакх дика вIаштIехьдаьккхад Заводской районе. Саг йоалаеш торжественно регистраци яр, Советски эскаре волар везвеш накъавакххар, бер дича торжественно регистраци яр, иштта кхы дуккха а керда традицеш вахара шерра юкъеяьхкай районе.

Къахьегамхой коммунистически мировоззренеца хьалкхебеча лоархIаме моттиг дIалоац политически дешаро. Укх шера города политически дешара юкъеэзавар 27 эзар саг, царех 20 эзар совгIа коммунист а волаш. Комсомольски политсете дешаш вар 2,5 эзар саг.

ДукхагIча моттигашка геттара дика чакхдаьккхар политически дешара шу.

Города дукххача предприятей партийни организацеша дика лелабу къахьегамхошта юкъера политико-массови болх. Кхетамца оарцагIйоах коллективаш юбилейни шера тIаийпа декхараш ханал хьалха кхоачашдара.

Цхьабакъда, къахьегамхошта коммунистически кхетам балара балха юкъе хIанз а дукха кхоачамбоацараш да. КПСС XXIII-ча съездо дIадеххача тайпара вIаштIехьбаьккхабац из болх цхьайолча партийни организацеша.

Дукха моттигаш я къахьегама дисциплина лоха йолаш, прогулаш еш, тайп-тайпара зуламе гIулакхаш лелаеш. Духхьал Заводской района предприятешка укх шера хьалхарча квартале 800 прогул яьй. Къаьстта во латт гIулакх нефтемаслозаводе, «Грозхимнефтестрой» треста № 16 йолча гIишлой-монтажни управлене, «Терек» яхача производственни объединене, кондитерски фабрике, иштта кхычахьа.

Цхьайолча партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, боахамий кулгалхоша лерттIа терко яц идеологически болх тоабара. Къаьстта дукха кхоачамбоацараш да кагирхошта коммунистически кхетам балара балха юкъе. Дукххача предприятей кулгалхоша дакъа лацац цу балха юкъе. Къахьегама дисциплина чIоагIъяра, къонача болхлошта кхетам балара чIоагIа лоархIаме ва мастер. Цхьабакъда, цхьаболча мастераша кхоачашдац шоай декхар. Предприятешка кхетамца пайда эцац болхлой собранеех. Дукха кхоачамбоацараш да профессионально - технически училищашка. Цхьайолча предприятешка къонача болхлой лерттIа йоакхо яц.

ХIанз предприятеш кIира 5 дийнахьа болх бергболча хьалашка йовлача хана, къаьстта доккхий декхараш латт партийни, профсоюзни, комсомольски организацешта хьалхашка. Кердача хьалаша дIадеххача тайпара вIаштIехьбаккха беза политико - массови болх. ХIанз къаьстта тоабе беза къахьегамхой бахача моттигашкара политически болх. Шоатта дийнахьи кIирандийнахьи къаьстта чIоагIагIа болх бергболаш вIаштIехьдаккха деза гIулакх. Из теркал а деш эргабаккха безаргба клубай, культура Двореций, паркай, библиотекай болх.

ХIанззехьа Iоае еза кIира 5 дийнахьа болх бе яьнача предприятей партийни организацей балха опыт. Терко е езаш гIулакх да микрорайонашка, города йистошка советаш вIашагIйохкилга. Тоабе беза домоуправленешкарча партийни организацей болх.

Боккхача лоархIаме гIулакх да физкультура дегIайоалаяр. Цхьабакъда, цу хьакъехьара парте ЦК-ан СССР Министрий Советей совцам бизза кхоачашбац цхьайолча моттигашка. Города спортивни организацеша ледара бу болх. 26 процент мара нах юкъеэзабац физкультурай спортай. Города 14 предприятешка физкультурно - массови болх сецна латт. Ледара лел туристическо-оздоровительни болх а.

Къонача тIехьенна коммунистически кхетам балара йоаггIача бесса терко яц школашкарча, лакхерча дешара заведенешкарча партийни организацеша. Из тьагойт кхувш доагIача дукххача береша зуламе гIулакхаш леладаро. ХIанз городе общественни хьисапе болх беш 28 берий цIа, 19 кагирхой культура цIа, 14 берий клуб я. Цхьабакъда, уж тоъала дац. Уж дукхагIа хилийта деза.

Нийса дац студентащцара кхетама болх общественни Iилмаш хьехача кафедрашта дIа тIа а бехкаш юстара латтар. Цу балха юкъе хьинаре дакъа лаца деза ерригача кафедраша.

Дукха кхоачамбоацараш да атеистически балха юкъе. Городе болх беш тайп-тайпара секташ я. Цар шоашта юкъеувз кагирхой а. КIезига еш атеистически лекцеш. Масала, йиййшача 100 лекцех атеистически темаех кхоъ мара яц, хIаьта Ленински районе кхы а кIезигагIа. Дьнах тешарашна хIаранеца къаьст-къаьста беш бола болх лерттIа лелац. Атеистически пропаганда эсала елга хьагойт укх масало. ДIадахача шера парте горкома, райкомий бюро цIакха а дийцадац атеистически пропаганда хьакъехьара дош.

Партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш, боахамий кулгалхой декхарийла ба къахьегамхошта коммунистически кхетам балара болх цIенхаштта тоабе. Политически дешара сете болх беш хинна лектораш, информатораш — берригаш а тIаберзабе беза хIанз наха юкъе беча политико - массови балха. ВIашагIйохка еза Октябрьски чтенеш. Керттера тема хила еза Сийлахьбоккхача Октябра 50 шу дизара кийчо яра дешаш.

Дийнача дешах шерра решени тIаийцар города партийни актива собране дакъа лаьцараша.

ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК. Ф. Э. Дзержинске цIерагIча, Ленина орден лелаеча Днепровски металлургически заводе хьалъеш латт «350» яха юкъерча сорта прокатни стан. Из болх бе йолаялийтача предприяте прокат арахецилга шера массехк эзар тонн совдоаккхаргда.

Стана технологически линн 700 метр йIаьха хургья, цун шорал 150 метр йолаш хургда. Из хьалъеш латт сетевой графиках. Йолаялийтара балхаш доладургда укх шера йиъ лагIча квартале.

СУРТА ТIА: «350» яха стан хьалъеча.

А. Запарай сурт.
ТАСС фотохроника.

ИНСТРУМЕНТАШ ЕРЗАЮ КЛИНИКА

Старогрозненски кIоарга бурув деттача коллективо тIеххоачашъяьй юбилейни шерара пхе бетта план. Планал совгIа эзар метр бурув техад цар. Толамца кхоачашъяьй шин декада план а.

Болх иштта толамца дIабахьара кIезига низ тIабахийтабац къона инженер-механик, коммунист Доценко Борис Александрович керте латтача прокатни цеха коллективо. Цу зIамигача бартгайнача металлистий коллективо цIаккха ца хадийташ бурув деттача эшаш йолча инструментащцеи, запасной деталашцеи Iалашбу бурув деттараш. Цхьа шийй тайпара поликлиника я укхаза, болх бе йиш йоацаш йиса инструменташ шозлагIа е кхозлагIа, юха хьакхоллаш.

Бурув деттараштеи металлисташтеи юкъе хьинаре къахьегарца белгалваьннав ткъаь шерал совгIа цу цехе болх беш вола газо-электросварщик Рясиянский Михаил Илларионович. Цо газо-электросварка ю оатхалаш чIоагIа хул.

Турбаш тоаяра «профессор» оалаш ва йоккха-колиберни токарни станока тIа болх беш вола токарь — трубонарезчик Коробов Петр Георгиевич. Дукххача къоначa болхлошта Iомаяьй цо шийй говза професси. Царех цаI ва комсомолец Сулейманов Дмитрий. Дукха ха йоацаш 2-гIа разряд а яьккха толамца къахьегаш ва из. Говза специалист хилараl совгIа дика агитатор а волаш ва слесарь Ратчук Владимир Савельевич а.

Ремонтно - прокатни цехерча къахьегамхоша тийннача рацпредложенеех кIезига экономически эффект ийцьац. Рационализатораштеи пайдане предложенеш тийнача кхыча болхлоштеи дикка новкъостал ду механикаша Андриенко Петр Андреевичеи Буздайкин Аркадий Сергеевичеи.

Шоай балха толамаш ремонтно-прокатни цеха коллективо хеталу Советий Iаьдала 50 шу дузача денна.

А. ТИЩЕНКО.

КЪАХЬЕГАРА ТIАХЬЕХ КХЫ А ЧIОАГIАГIА

Советски Iаьдал даьнна 50 шу дузача денна сийленца накъаяхара дитIехьа шерагIа яржаш латт социалистически яхь «Малгобекнефть» НПУ предприятей, цехий коллективашта юкъе. Къаьстта дика лел из гIулакх мехкдаьтта промыслашка. Цlей сийна тIаийца социалистически декхараш толамца кхоачашду цар. Май бетта къаьстта лакха къахьегама толамаш дахарах белгалъяьнна я В. И. Ленина орден лелаю цхьоалагIча промысла коллектив. ДIабахача бетта социалистически яхье яьнача коллективаша даьхача толамий итогаш йича, хьалхара моттиг хьожайир цукха мехкдаьтта промыслови управленеи профсоюза промкомеи карара кара тела Цlе байракх а луш.

Цу коллективо цIей сийна социалистически декхараш тIаийцад планал совгIа 4 эзар тонн «Iаьржа дошув» даккхен миллионаш кубически метраш газ яккхен. Уж декхараш толамца кхоачашду мехкдаьттахоша Промысле болх беш я мехкдаьтта доаккха 4 бригадеи, скважинашта лаьттан кIалха ремонт ю кхо бригадеи. Чура резерваш гуча а йоахаш, хьадоаккхача мехкдаьттагеи газагеи дIабода мах лох а беш, планал совгIа продукци яккхара чIоагIа къовсам лоаттабу хIара болхлочо. Цох хьахиннар дика да. Пхе бетта планал совгIа даьккха мехкдаьтта 2300 тонн я, хIаьта газ латташ эзараш кубически метраш я. Хьадоаккхача мехкдаьттагеи галагеи дIабода мах планах лаьрхIачул 6,7 процент лохбаьб. Из бахьан долаш цу юкъа хинна пайда 129 эзар сом да. Шин декада план а тIеххоачашъяьй мехкдаьттахоша, хIанзлехьа дукха хIама па эшаш ах шера план а кхоачашъяьй цар.

ЧIоагIа лоархIаме да скважинех пайда эцара коэффициент лакха хилар а. Цо къаьгга хьахьокх миштта пайда эц болх беча скважинай фондах. Планах скважинех пайда эцара коэффициент хила езаш яр 0,971, хIаьта хIанз йолаш яр 0,973 я. Цо хьахьокх скважинашка бизза болх байта хилар.

Духхьала пхе бетта производствана юкъейихьай 27 геолого-технически мероприяти, из бахьан долаш планал совгIа даьккха «Iаьржа дошув» 4907 тонн я. Къаьнача скважинай фондах пайда эцара а дукха балхаш даьд. Из бахьан долаш а дикка совдаьннад хьадоаккха мехкдаьттен гази.

Промыслерча мастер В. И. Зангиев керте латтача участка мехкдаьттахоша а дукха къахьийгад шолагIча методах мехкдаьтта даккхара. Цу даькъе хIара дийнахь-бус юкъера лаьрхIача мехкдаьтта тIоанашта низ тIалоаттабара чуахийта газ 52 эзар кубически метр я. Цул совгIа цу коллективо дIаухийтачеи латтачеи хих а бизза пайда ийбаьб. Участка коллективо чакхъяьхача мероприятеша вIаштIехьдалийтар хьадоаккха мехкдаьтта 40 эзар тонн совдаккха.

Мехкдаьтта промысла кулгалхоша, партийни профсоюзни организацеша дукха къахьег болхлой творчески дегIаахийтара. Цудухьа рационализаторий болх а дика лел цига. ТIаийца хиннача социалистически декхарех пхе бетта балха юкъеяхьа езаш яр 16 рационализаторски предложени, хIаьта цу юкъа рационализатораша балха юкъейихьай 28 предложени. Цар паччахьалкхенна баь пайда 13,8 эзар сом да.

Коллективо дика вIаштIехьбаьккхаб экономически болх а. Массайолча бригадашка кердача реформах лаьца занятеш хул хан-ханнахьа, иштта Iомаю производства экономика. Каст-каста уж хьеж хьадоаккхача мехкдаьтта цхьан тоннага дIадодар меллад, шоай низ макхоачча лохбе гIерт цунга дIабода мах. Цулухьа кхоадь ахча эзараш сомаш да.

ЧIоагIа теркам тIабахийтаб кадрашка дешийтара. Промысле вIашагIъехкай курсаш. Цига дешаш 30 совгIа болхло ва. Къонача болхлоша Iомаю бригадни метод. Коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи яккхара а чIоагIа къовсам лоаттабу. На сийлен цIи лелаеш ва 165 болхло. Царна юкъе белгалбаьнна дика къахьегаш ба операторαш Машенцев, Муружев, Лушенко, Гардалоев, Штампиль, Мордачев, замерщица Морозова, кхыбараш.

Кхетама болх а дика вIаштIехьбаьккхаб промысле. Октябра цIейна кийчъялара йола гойтара агитаци я. Каст-каста дикагIйолча опытах лаьца беседаш ю. Хан-ханнахьа итогаш ю даьхача толамий. Балха тIа ниисденна кхоачамбоацараш сихха дIадоах. Иштта болх барах еннай промысла коллективана мехкдаьтта промыслови управлене карара кара тела Цlе байракхи кхо бIаь сом премии. ДIахо йодача хана а из байракх карара ца ялийта лерхI цо.

Б. ШАРПУДДИНОВ.

ХЬАЛХАРЧА МУГIАРАШКА

Вай республике дуккха кхыйолча предприятей болхлошта тарра Грознерча модай ателье болхлой а ба юбилейни шера хьинар айденна къахьегаш.

Коваленко Нина керте латтача № 5 йолча модай ателье болхлоша ах шера план 20-ча июне 110,5 процент кхоачаш а яь. Индпошива фабрика чуйоагIача ерригача ательешта юкъе хьалхара моттиг яьккхар. Ателье болхлоша планал совгIа тийга баракъаш массехк эзар сома маьха да.

Цу ательел дукха тIехьаюсаш яц Момлина Антонина керте латта № 2 йолча ательеи Юдина Аннас кулгалду № 6 йолча берий хIамаш тегача ательеи коллективаш. Ялх бетта план цар кхоачашъяьй 104,5 процент.

З. ГАЛГАЕВА.

КХОАЧАШЪЯЙ АХ ШЕРА ЗАДАНИ

Кхоачашъяьй ах шера задани Грозненски химически комбината йоккхача коллективо. Укх бетта дизача кIирагIа шоллагIча ах шера чотах къахьегаргда химикаша. Планал итт ди хьалхагIа кхоачашъяьй товарни продукци арахецара задани а.

Массаза санна дика толамаш доахаш хьайоагIа синот деш йола коллективаш. КхойтталагIча июне кхоачашйир ялх бетта задани № 111 йолча В. М. Олифер керте латтача цеха коллективо. Иштта дика да полиэтилен арахецача №№ 130, 131, 132 йолча цехий толамаш а. Социалистически яхье хьалха латтача коллективашта юкъе я № 170 йола И. В. Тюрина кулгалду цехи В. А. Политова кулгалду № 15 йола фенольни цехи.

Н. КОСТЫРИНА,
инженер-экономист.

Шоай болх дика дIахьу № 4 йолча горбыткомбината конвеерни цеха болхлоша. Ялх бетта план 130 — 150 процент кхоачашъяьй цар. ХIаьта ворхI беттаяр — 20-ча июне 110 процент. Планал совгIа 2800 сома маьха продукци арахийцай кога гIирс бераша. Цеха болхлошта юкъе лакха хьоххамаш а доахаш къахьегаш ба Дурневич Василий, Редькин Иван, Вовчук Иосиф, иштта кхыбараш.

Сурта тIа: конвеерни цеха болхло Редькин Иван кога гIирс хьабеш воал.

И. Плиева сурт.

МОЛДАВСКИ ЛАЬТТАН БЕРКАТ

ЧIоагIа хьуекъаргболаш ба укх шера Молдавера соми баьцадаараши. Кишиневе, Тирасполе, кхыча городашка бохкаш ба гуржий боалаш, вайнаьха боалаш, керда кабуц, моша горошек, Молдавски лаьттан беркатах хIанзле а чамбаьккхаб Архангельске, Свердловске, Перме, Москве, Ленинграде бахача наха. Массе тайпа транспортах пайда эц соми баьцадаараши дIакхахьара. Укх аьхки къаьстта а дукха болх бе безаргба молдавски авиаторий. Алхха цхьа гуржий боалаш ши эзар тоннал дукхагIа дIахьоргба цар Новосибирсче, Воркуте, Челябинске, Кемерове, кхыча городашка.

Баьцадаараши соми дIаувза аьнна молдавски граждански фецарча наькъий флота Управлене вIашагIъелла къаьстта штаб я.

ДIайолаеннай консервни сезон а. Керда хьаьннача мошача горошка хьалхара эзараш банкаш кийчъяьй Бендерски консервни заводе. Дага доацаш дуккха дика хIамаш хургда ийдархошта. Укх шера духхьашха арахеца йолаергья морковкехи Iажехи яь пюре, ябакхехи Iажехи яь пюре, Iажий хи чу боахка хьачаш, гоматни сока чу йоахка кабачокаш, айваех яьккха нектар, персикий нектар, ассорти — букуре хий, лакомка, флоричика, кхыяраш. Республика кхачан промышленноста Министерстве АПН корреспондентага баьча хоамах, укх шера молдавски заводаша арахецаргья консервай 70 гаргга нименовани.

(АПН).

«СЕРДАЛО»
2-гIа оагI. 27 июнь, 1967 шу.

ДАЬЙ СИЙЛЕН НОВКЪА

Дезача цIейна, Советски Iаьдала 50 шу дузача денна баха боагIача тайпара накъабахара еча кийчоно къахьегамеи политическии хьинар айдаь ба республика комсомольцаши кагирхойи.

ТIагIертта, дог айденна къахьегилга, кердадараш лехилга, Сийлахьбоккхача Октябра 50 шу дизара накъадаха кийчо еча шерра инициатива гойтилга, иштта да хIанз республика хIара юххьанцарча комсомольски организаце вахаре белгал доала гIулакхаш. Доккхий декхараш тIаийцад, уж кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаяьй.

Халкъа боахама деррига доакъошка доккхий толамаш доах комсомольцашеи кагирхошеи.

«Пятилетка кагирхой маршрут» вIашагIйоллара лоаттабеча къовсаме дакъа лоац Грозненски локомотивнии Гудермесскии депой къонача къахьегамхоша.

Планал совгIа дукххача тепловозашта ремонт яьй Грозненски локомотивни депо комсомольцашеи кагирхошеи. ХIанзле а, ханал хьалха ремонт а яь, депора араьнцай 4 тепловоз. «Московка» яхача депо методах цехашта реконструкци яра шефство лелаелга вIаштIехьдаьккхад.

Бурув деттача Октябрьски конторa № 45 йолча буровой мастера Соломатина кулгалду комсомольско-кагирхой коллектив тIехкIоарга скважин йоаккхаш я. Бурув тохара план 160 процент кхоачашъю бригадо.

«Октябра 50 шу дизара—50 доккха комсомольски гIулакх» яхаш яхь лелаяра инициатива йолаяьй Октябрьски района комсомольцашеи кагирхошеи.

Комсомольцашеи кагирхошеи хьинаре дакъа лоац хIамай кхом баран хьурмат даран тIехьа йолаеннача походе. Ца дойташ соцадарах 20 эзар тонн гаргга мехкдаьттаи мехкдаьтта продуктайи 2 миллион киловатт-сахьат совгIа электроэнерги кхоьльй. Технически прогресс дакъа лоацача къонача къахьегамхоша дIачу а енна-юкъейихьай 170 эзар сом экономически эффект луш йола 1052 рационализаторски предложени.

Сийлахь-боккхача Октябра дикача гIулакхашца накъаболх юрташкара къахьегамхой. Хьинар на кходеш къахьегаш ба Элиханов Ваха — Сунженски района Ленина цIерагIча колхоза комсомольско - кагирхой звеной звеньевой. Наурски района Калинина цIерагIча колхоза комсомолелаеча бригадана керте латта Аброзина Таисия, производственни планаш массаза а кхоачашъеш вола Наьсарен-Вокзалерча АТХ шофер Бузуртанов Ахьмад, дуккха а кхыбараш.

Денал дола, идейно дог тийша, коммунизм хьалъяра гIулакха мутIахIа бола къовсамхой хьалкхебар — областной комсомольски организаце керттера декхар.

Кагирхошта коммунистически кхетам балара беча балха юкъе творчески интеллигенце шерра актив чуува ВЛКСМ обкомо. Юбилейна накъаболхаш творчески интеллигенце къоначa викалаша хьинаре дакъа лоац творчески программа кийчъеча, юбилейни вIашагIкхетараш вIаштIехьдоах, концерташ увттаду, юртарча клубашта шефство лелаю. Къона поэташи писателаши каст-каста районашка ух, книжкаш дешараштa хьалхашка шоай керда произведенеш еш, поэзе сайренаш ю.

Кагирхоша салоIилга вIаштIехьдаккхара керда формаш лахара дукхагIа уйла тIаахийта яьнай республика комсомольски организацеш. Кагирхошта эстетически кхетам балара болх дика бу ВЛКСМ г. Грозне Ленински райкомерча «Радуга» яхача кагирхой клубо. Кагирхой клуба балха юкъе хьинаре дакъа лоац творчески организацей болхлоша, Лермонтова цIерагIча, Нурадилов Ханпаший цIерагIча театрий артисташа, кхычар.

Советски Iаьдал латтача шерашка Нохч-ГIалгIайчене хинна хувцамаш яхача темана хетаяь яр цхьа занятиеш. Тема яьшхар Советски Iаьдала 50 шу дизара хетаяьча «Лоамаш тIара села-Iад» яхача литературно-музыкальни композицеца. Кагирхошта коммунистически кхетам балара даькъе дикагIа йола произведени язъяра къонача поэташта, писателашта, художникашта, композитораштa юкъе конкурс кхайкаьй ВЛКСМ обкомо, декхар оттадаь — Октябра 50 шера исторе, коммунизм хьалъеш доаллача вай халкъа деналерча гIулакхий ерригa сийлен лоархIами хIара къонача сагага цIакхачийта.

Республика комсомольски организацеша боккха болх бу кагирхошта юкъе советски халкъа турпалера традицеш йоаржаяра, кагий нахи мехкарийи СССР Гераштцара Низам дукхадезаши лоархIаши хилийтара, вай Даьхе лоарае кийча хилийтара.

Кагирхошта тIема - патриотически кхетам балара дика форма я военни комиссариатеи ВЛКСМ райкомийи инициативах гор. Грозне, Гудермеса, Сунженски районашка вIашагIъехка призывника лектореши хургволча тIемахочун университеташи.

Укхаза кагирхой безам болийт летчика, моряка, связиста, артиллериста, кхыча тIема профессеех. Традиционни а хинна дIаэттад тIемахой болча хьайийллача нaIарий денош белгалдоахилга призывника цIейш дездела.

ВЛКСМ обкома, ДОССАФ республикански комитета, Респотребсоюза решенех ерригача республике комсомольцийи кагирхойи яхь яьржай «Даьхе лорае кийча ва» яхача спортивно - технически комплекса нормативаш а луш «Молодой коммунист», «Красная гвоздика» яхача журналаша кхайкаяь приз яккхара.

Кружокашкеи спортивно - технически секцешкеи, хIаьта иштта ДОСААФ клубашкеи автоделеи радиои Iомаю, тIема - технически говзалех кхув кагирхой, парашютни, топаш кхувсара, спорта кхьдола тIема - прикладной тайпаш леладу.

Нохч-ГIалгIайчен территоре тIа революционни тIемеи событеш лаьттача моттигашка гIолла кагирхоша еча походашта кулгаллара вIашагIъехка ВЛКСМ обкоме республикански, хIаьта ВЛКСМ райкомашка а горкомашка а районнии городскойи штабаш я.

Походий итогаш яьчул тIехьагIа вIашагIъехка революционни, тIема сийлен 120 уголок, цIа, музеяш я, мемориальни доскаш эхкад, байнача вай тIемахой боарзаш тоалаьд, тIема турпалий цIераш хьагучайоахаш латт.

МалгIабик бахьан долаш тIом лаьттача моттигашка гIолла чакхбаьннаб Вознесенски школера дешархой. Металлолом гуляь даьккхача ахчах памятник дегIад, турпала - пионера Мордвинов Володяна. 11-гIа Цlе эскар чакхдаьннача норкъа гIолла чакхбаьннаб гор. Грозне цIе ларлехараш 1966 шера аьхки.

Кагирхошта тIема - патриотически кхетам луш болх барах, советски халкъа революционни, тIема, къахьегама наькъашка гIолла еча Ерригсоюзни походе дакъа лацарах совгIата ВЛКСМ ЦК, тIема сийлен похода Центральни штаба Цхьоалаг1ча степена Грамоташ - дипломаш, маьхера совгIаташ деннад «Красный молот» яхача завода, химкомбината, гор. Грозне № 38 йолча школа, гор. Гудермеса № 116 йолча школа комсомольски организацешта. ТIема - патриотически кхетам балара гIулакх дика вIаштIехьдаккхарах СКВО командоване Сийлен грамоташ деннад Ленинскии Шелковскойи районий комсомольски организацешта.

7—8—9-ча мае ВЛКСМ обкомо, ДОСААФ республикански комитето тIема сийлен походе дакъа лаьцарий республикански слет йир. ХIанз 1967 шера июль бетта г. Ленинграде хургйолча III-ча Ерригсоюзни слете дакъа лацара кийчо еш латт.

Шийй болх дика дIахьу революционни традицейи интернациональни доттагIалеи клубо гор. Грозне № 2 йолча технически училище. Клуба совете вIашагIъехк тематически сайренаш: «Iилман коммунизмана ларда елларош», «Советски кхалнах къахьегамеи къовсамеи», художественни монтаж укх темах: «Ленин — дийна мел барел цIийнагIа ва». Ленински комсомола хетаяь сайре: «ТIем тIа а къахьегаме а, хьалха лаьттад массанахьа а».

ТIемеи къахьегамеи ветеранашца нах вIашагIбеттадулга вIаштIехьдоах клубо. Дукххача хана дег чу латтаргда Виннице вахача комиссараца Стахов Сергей Профимовичаца вIашагIкхетар.

Дешархой болча хьоашалгIа яха хиннай Белова Мария Осиповна — легендарни разведчика Н. И. Кузнецова шийй шофер хиннача Белов Иванa нана. Клуба Совета инициативах экскурсеш ю г. Грозне исторически моттигашка гIолла. В. И. Ленина памятника, балкона — 1920 шера ни. Орджоникидзеи Кировеи тIемахой кортамукъале лъккхарий парад тIаийцача моттигашка хьалхашка чIоагIа безбеш дIачуийбу комсомоло болхараш.

ДоккхагIа долча ноахала чIоагIа сий а деш, кагирхоша еза а лелаю, еба а ю советски халкъа революционни, къахьегама, тIема традицеш, шоай гIулакхашца тахан дIахо хьу революци, толаме кхоачашъю КПСС XXIII-ча съезда, ВЛКСМ XV-ча съезда решенеш.

Шоай интернациональни декхара тешаме болча республика комсомольцашеи кагирхошеи, берригача советски кагирхоша а санна, згIазалца протест кхайкаю США империалисташа Вьетнаме хьоабьча бIехача тIема дукхьала, израильски агрессораша ГаргарчА Малхбоалене гIоттаяьча ахьерча авантюрана дукхьала, Малхбузен Германе фашизми Греце фашистал доалла тIема хунтеи юха тийнъяра дукхьала.

Республика кагирхоша хьинарерча къахьегамца, творчески толамашца бакъду парте гIулакха, Ленина васкеташта шоаш боарам боацаш чIоагIа мутIахьа хилар, социализмана карагIаьнараш лорале, коммунизм котъяккхар дукха хьинаре къовсам лоаттабе шоаш кийча хилар.

О. МЯКИЕВ,
ВЛКСМ Нохч - ГIалгIай обкома секретарь.

КХОАЧАШДЕРГДА ТIАЙИЙЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

«Дружба» яхача совхоза къахьегамхошта юкъе тIа-тIа шерагIа яржаш йоагIа юбилейни шера тIайийца декхараш кхоачашдара лоаттаю социалистически яхь. Беррига низ тIабахийтаб цар кхашкарча балхашта.

Шекара свекла чIоагIа лоархIаме а прогрессивни агротехника дукха езаш а культура я. Из дика хьувкъаяра хадданза оасара баьцашца, зуламаш деча хIамашца, лазарашца къовсам лоаттабанза баргбац.

Совхозо 300 гектара тIа дIайийнай шекара свекла. Из еррига а майда 6 звенога лелае дIаеннай. Планага диллача хIара гектара тIа 180 центнер чуя езача звеноша декхар тIайийнад 220—250 центнер яккха.

Звеноша тIагIертта йоакхо а еш, свекла кхашка къахьегар бахьан долаш хIанз хьагу суьт гектара тIара 300—350 центнер яргйолчоа тара да. ХIаналехьа а 250—300 граммага дIакхоач хьахинна свекла. Белгалбахьанза баргбац деча балхашта дика тIахьожам лоаттабаь 1-гIча отделенера звеньевойш Бондаренко Марияс Костырина Еленас.

Шекара свекла тха боахама экономикана тIехь-тIехьагIа боккхагIча лоархIаме хулаш йоагIа. 1966 шера дIайийнача шекара свекла хIара гектарах совхоза баьннача пайдах 136 сом хилар, вешта аьлча шекара свекла лелярах боахама 42000 сом пайда баьдар.

Дукхача свекла лелаераша, цун лакха хьувкъамаш дахара дика опыт Iоаньй. Масала, свеклаш лелаеча нн. Саломатинаси Живодробоваси 1966 шера хIара гектара тIара юккъера лаьрхIача 400 центнер яьккхар.

Шекара свекла массаза яхар мо, гурахьа дув ялат хиннача лаьттешка юв тханцига. Ка бола ялт чуйнйчаул тIехьагIа из тIахинна лаьтта лущильникашца 5—8 сантиметр кIоарга еах. Цо новкъостал ду тIоадал цу лаьттах дIа па йоалийташ соцае а оасара баьцаш дикагIа хIалакье а. Цул тIехьагIа 20 ди даьлча, 27—30 сантиметр кIоарга тIера шаьр а леш, предплужникаш йолча цохарашца оах лаьтта. БIаьстан юххье макхаш доах, свекла дIаелехьа халдха тIа катокаш а керчаеш культиваци ю.

Удобренеша хьувкъам дукхагIа баргболаш лаьтташ хьаьнлеш хиларал совгIа, баьцовгIашка кхом болашагIа тIунал дIа а увзийт. Цудухьа свекла дIаюв лаьтта хьаьндарга ухийта рузкъа оаха юхакхолац. Соахка гурахьа свекла дIаювргйолча лаьтта хIара гектара тIа 6 центнер суперфосфати 30 тонн кхои диллар оаха. Фу дIадувча хана а мугIараштa юкъе хIара гектара лоархIаш 30 килограмм фосфорни, 15 килограмм азотни удобренеш тайсар. МугIараштa юкъера йовкъаш цамшайоахача хана хIара гектара кхы тIа а 70 килограмм азотни 50 килограмм фосфорни удобренеш тайсар.

Фу дIадув оаха лоаццача хана чухьа, из дIайийна лаьтта тIера катокашца тоIа а леш. Гектара тIа 17—18 килограмм фу дIадув.

ХIанз, чуйнна свеклана Iунал де лезача хана, сатессача гIоне боал къовлабаллалца кхашка къахьегаш ба свекла лелаераш. ХIара гектара тIа хIанз 70—80 эзар баьцовгIа йисай. ХIаьта уж дика дегIайоагIаш а латт. МугIараштa юкъера лаьтта мугIараш дизза вIашкаэтта даллалца цамцадаьхад. Каст-каста йоачаш хулаш хилар ух шера цкъа мара хий техадаш оаха свеклана. Цхьабакъда, овла сихбенна дегIаухача июль бетта хий детта лаьрхIад оаха.

ТIайийца социалистически декхараш кхоачашдара кхы а дукхха къахьега дезарга, хIаьта тха къахьегачхоша цу тIулакха шоай низаш юхакховерг ца хилар шеко йоацаш а да.

И. МОЛОСТОВ,
Гудермесски района «Дружба» яхача совхоза агроном.

ДИКА ГIУЛАКХ ДУ СВЕКЛАНА

Укх шера хIара гектара тIара планах 180 центнер яккха езача 200 центнер шекара свекла яккха социалистически декхараш тIайийцад тха бригада коллективо. Денна дош кхоачашдара дукха къахьега дийзад.

Лаьттана мел эша удобренеш тайса соахка гурахье эяба аьхар кховзткъа гектар. ДIадаха Iа йоачаш йоацаш дар. Цудухьа бIаьсти йоаллаш лаьттанца иштта а кIезига йола тIоадал дIа ца яхийтара де мел дезар дир механизатораша.

Свекла эIиргаш хьатIадалале макха баьккхар. ТIаккха кIезига растенеш ойла яьлча оасар дир. Цул тIехьагIа шозлагIа оасар деш ниилхйир шекара свекла. ХIанз дукха йоачаш хинначул тIехьагIа шекара свеклаца цхьана дегIадена оасар дIадоаккхаш ба бригада къахьегамхой. Из болх къаьстта дика бу Маашовай звенос. Лоаццача хана шоашта тIачIоагIъяьча ткъо гектар йолча участка тIа кхозлагIа оасар даь баьннаб цун звено членаш.

Иштта сихдаьд бригада къахьегамхоша ялатийна лаьрхIа дIайийнача хьажкIашта ду гIулакх.

М. ИБРАГИМОВ,
Ачхой-Мартана района «Овощевод» яхача совхоза цхьоагIча трактерно-полеводчески бригада бригадир.

МИШТА КХОАЧАШДУ ЮБИЛЕЙНИ ШЕРАРА ДЕКХАРАШ?

ХАЛОНАШ ЙОЛЛАШЕХЬ

Статуправлене укх сводкага колхозашкеи совхозашкеи чIоагIа терко а еш хьожаргхилар шеко йоацаш да. Ах шера тIеххьара денош дIадоалаш латт. ТIаккха республика районашка мишта кхоачашду паччахьалкхеи план-заказ, юбилейни шера тIайийца декхараш?

Кхолха цифраш, шоана гуш махиллара, кIезига ца сводка тIа. Цо тешал ду яхьа хьалха латтарашта дика хIамаш карагIувлара. Ведана, Ножай-Юрта, Гудермесски районаша ханал хьалха кхоачашъяьй дерригача тайпаех йола хьайбай продукци кийчъяра ах шера план. Хьалхарча кхаргале парте обкомеи республика Министрий Советеи карара кара тела Щебайракх яьккхача веданхоша, ка маьхала а ювлаш, дIахо а лоаттабу хьалха латтара бола къовсам. Гудермесски, Ножай-Юртовски боахамаша социалистически декхараш кхоачашде лаьрхIа планал совгIа дукха а продукци дIател заготовительни пункташка.

Хьалха латтарий, масала, ножайюртахой ка маьхала ювлара къайле фуй хIаьта? Из я эггара хьалхагIа а партийни организацеша хьинаре болх бэр — юртбоахама производства кулгалхошцеи специалисташцеи. моттигашкарча Советашца цхьана шоашта хьалхашка оттадаь декхараш ка маьхала а ювлаш кхоачашдара царга нах оарцагIбоахабенна хилар.

Чоалханерча хьалашка болх беш ба хьайбаш лелаераш. БIаьсти царна аьттув боацаш хилар, ахка догIаш делхаш эттар. Цхьабакъда, инициатива а тIагIортам а болаш къахьегача моттигашка. мелла халонаш яле а. дика хьокхамаш доах. Котало яккханза ца Iе дархIаро новкъостал ду динза дисар даь даккха, хьайбай продуктивность лакхъе.

Темпаш лакхъеш боагIа Наурски района шурий-товарни фермай къахьегачхой. Цо царга йиш хилийтар ах шера план ханал хьалха кхоачашъе: 21 июнь тIакхоачаш заготовительни пункташка дIаеннай цар планал совгIа 150 тонн шура.

Беркат а доалаш болх баьб наурски жа лелаераша а: планага диллача дIаяла езача 5710 центнера меттел кIаьлача тхан 6435 центнер (зачета доала лоархIаш) дIаелар цар.

Яхь яржара, болх хьинаре беш хилара тешал ду дIадахача итт дийнахьа мехкага кхаьча дулх, шура, фуаш. тха соахкарча ахкан цу деношка кхаьчачул дукхагIа хиларо. Дулх, масала, соахка цу ханарчул хайра хIача на эшаш бIаь тонн. шура — 178 тонн дукхагIа дIаеннай. Соахка июна шоллагIча итт дийнахьа паччахьалкхенга декадаь 974 эзар фуъ хIаьта хIанз — 1.356 эзар. Тха дIаеннад 8.793 центнер — дахача ахкан цу итт дийнахьа деначул шозза хиина ца Iеш дукхагIа.

Цу гIулакхо гIадкхувлаш хилар бакъда. ГIадкхувле а са тедац: уж толамаш хьалха латтача районий чотах доахаденнад. Республика бIарчча хьайийнача торонаш цо кхы а дикагIа хIамаш карагIувла — тIехьаюсараша юхаувза.

Хьожаргда вай, масала, шурийга. Из дIатела керттердараш — Грозненски района боахамаш да. Из кийчъяра объемага диллача уж республике хьалхарча моттиге латт. хIаьта план кхоачашъярга диллача эггара тIехьарча моттиге.

Июна шоллагIча итт дийнахьа районе кийчъяьр шурий 734 тонн. Ах шера план кхоачашъяра кхы тIа а 1400 тонн совгIа шура эш. Долче, социалистически декхараш меттел, план а кхоачаш ца яра кхерам болаш я.

ТIехьаюс кхы районаш а — Ачхой-Мартана, Наьсарен, Советски. Йийттанех нийс районо соахкарча цу юкъагIарчул лохьаьй шура кийчъяра объем.

Из лохьаьй болх ше-шегIа дела битарах, хьайбаш кхоабилгеи царна Iунал делгеи тоадара йоакхо ца ярах. «Джалка» яхача совхозе хIара Iаттагара пхе бетта чухьа 136 килограмм кIезигагIа яьккхай шура, хIаьта цхьадолча кхыча шалински боахамашка соахкарчул итташ килограммаш дукхагIа яьхай шура. Цу тайпара дола часалаш хIара районе гIолла а доаладе йиш я. ХIаьта а балха дола хьашташ цхьатарра да. «Лермонтовский» совхозе кхыча боахамашкарчул кIезигагIа ба опыт йола хьайбаш лелаераш? Укхаза, хьалха латтача ферме дукха ба дика доаркаш. хIаьта царех лаьца газето яз а даьд. Цхьабакъда, цар опыт мела дIа-са йоаржаю, хIаьта бIарчча хьайийцача районе гIолла Iаттагара йоакха шура 120 килограмм кIезиг а еннай.

ТIайийдаь декхараш кхоачашдара лоаттабу къовсам мелбалийтача моттигашка йоахаш йола шура кIезигъеннай.

Цхьадолча боахамаша шура чакхйоахача предприятешка кхухьача шурий дикал а лохъеннай. Наггахьа мара ца нийслу хIамаш дац бIехъаь, лакха кислотность а йолаш йола шура из ухийтарашка юхакхухьийташ хилар.

Ер да теркаме масал. 19 июне «Автуринский» совхозе Шалински шурий заводе йихьай 782 килограмм шура — цул хьалхарча деношка а санна из лакха кислотность йолаш хиннай. Дукха ха йоацаш Гудермесски района шурий заводо чIоагIа бIехъенна хилара Куйбышева цIерагIча колхозагара дIаэца ца тугаш йитай 1500 килограмм шура.

Шура кийчъяреи шурий промышленностеи управлене белгал а даь дIаяадаьд цу тайпара нийсленна итташ гIулакхаш. ЩенхашттаPа бехкаш даьхад «Советская Россия» яхача колхозах, «Горец», «Лермонтовский», «Терский» яхача совхозех.

Боахамашта бала баь ца Iеш, паччахьалкхенна доккха зе а ду фермашка порядок ца хиларо. доахаи деттара а шура тIакхахьара а технологи гIожача тайпара телхаеш хиларо.

Хьалха латтача фермай опыт берригача хьайбаш лелаерашка кхача еза.

Цар декхар — данза дисар нюнах юхедисача деношка даь даккхар духьа, пятилетка шоллагIча шера план —7 ноябрь тIакхоачаш кхоачашъелта Iалашдар духьа, еррига резерваш оарцагIйоахилга, тIагIертта, ударни хьисапе болх белга да.

Деррига низаш тIадахийта советски Iаьдала 50-гIа шу дизара сийна тIайийдаь декхараш ка маьхала а йоалаш кхоачашдара!

20 ИЮНЬ ТIАКХОАЧАШ ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ КИЙЧЪЯРА АХ ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯР

(проценташца лоархIаш).

Районаш	Дулх		Шура		Фуаш		Тха	
	план кхоачашъяр	1967 ш. проценташца лоархIаш 1966 ш. нийслича	план кхоачашъяр	1967 ш. проценташца лоархIаш 1966 ш. нийслича	план кхоачашъяр	1967 ш. проценташца лоархIаш 1966 ш. нийслича	план кхоачашъяр	1967 ш. проценташца лоархIаш 1966 ш. нийслича
Ачхой-Мартана	66	90	89	29	111	85	89	226
Ведана	113	119	120	102	107	103	165	126
Грозненски	87	124	87	97	103	117	86	98
Гудермесски	104	114	104	99.0	115	115	122	118
МалгIабика	88	89	94	94	148	112	10	147
Надтеречни	73	118	94	110	144	148	76	92
Наьсарен	118	114	92	90	107	93	22	97
Наурски	94	91	107	101	118	107	113	116
Ножай-Юрта	122	139	115	109	108	97	111	137
Советски	75	105	58	97	109	103	82	109
Сунженски	104	126	93	108	108	122	67	66
Урус-Мартана	81	95	85	97	94	103	82	109
Шаьла	70	90	97	99.1	87	102	88	128
Шелковской	76	95	97	97	111	107	53	68
Ерригача республике	89	108	94	99.3	105	112	71	88

ЛОАМАН ДАЬГIЕНАШКА ДОРСТАДЕ ХЬАЙБАШ

Доахан лоаман даьгIенашка хьалдига доалаш доахк республика боахамаш.

ХIанз лоаман даьгIенашка да 52 эзар совгIа эIамига бежан. 2 эзар гаргга етт, 20 эзар гаргга жа.

1967 шера вай республика колхозашеи совхозашеи лоаман даьгIенашка доажалерга 61 эзар совгIа эIамига бежан, 8 эзар гаргга етт, 63 эзарнега кхоачаш жа.

Ужжал доахани жаи республика боахамаша биъ беттеи ах беттеи лоаман даьгIенашка доажадарах 6 эзар тонн гаргга дулх тIакхетийта йиш хургья. тIакхетача дулха хIара центнерага дIабода мах планах лаьрхIачул кхозза лохагIа а болаш.

Доахан автомашинашца лоаман даьгIенашка хьалдугилга дика вIаштIехьдаьккхад Шаьла, Грозненски, Наурски районий боахамаша. Цхьабакъда, цIаьхха шелал оттарах цхьадолча боахамашка йиш хиланзар деррига Iулаш лоаман даьгIенашка хьалдига. Тоадалийта дохийта Iулаш хIанза а хьалдига даьннадац Гудермеса, МалгIабика, Наьсарен, Сунженски районашка.

ДаьгIенашка дажа доахан лоам хьалдугилга иштта дика вIаштIехьдаьккхад цига дажа Iаьсий меттел деrта доахан а дахийтача Ачхой-Мартанеи Урус-Мартанеи районий боахамаша а. Масала, Ачхой-Мартана районa «Лермонтовский» совхозо Кеген-Юх яхача бер чуьлелабу 300 совгIа етт. Шура хьаувза цига шувнашта юкъе тIий тиллад 1056 метр дIаьхача аьшка мушех. Урус-Мартана района «Горец» яхача совхоза шурий-товарни кхаь фермо а иштта 1000 гаргга етт боажабу лоаман даьгIенашка — Хоч-Ког, Якхи-Чара яхача берашка. БелгалдоалаIш гIулакх да. Доахана лоам дажаш даьккхача цхьан кIиранна цар сина шура шозза дукхагIа хинна хилар.

Лоаман даьгIенех пайда дикагIа эцаро боахамашка йиш хулийт доажалеча доаханна дулх дукхха а дукхагIа тIадеттадалийта а продукци яккхарга дIабода мах кIезигагIа а болаш шура дукхагIа яха а. Из хьахьокх хьайбаш дика дорстаде ховш болча вай хьалха латтараша. Доахан лоаман даьгIенашка доажадарах юххера а хургдолчох лаьца дувца хIанз а хьалха да. хIана аьлча лоам доахан доажалу сезон хIанзза мара дIайолаеннац.

Цхьабакъда, 1966 шера лоам доахан доажадара яьча итогех дикагIа болча хьайбаш лелаераша-бежа Iуша «Атагинский» совхозерча Солсаева, № 2 йолча баьцадаарий-шурий совхозерча Паталиев Бадая шоаш доажадаьча Iаьсашта хIара денней бийсанней 900 граммагара 1000 граммага кхаччалца дозал тIадеттадалийтад. хIаьта «Атагинский» совхозерча воккхагIа волча гуртоправа нов. Ахмадов Мовлада ший бригадаца цхьана шоаш доажалеча 100 шинарех хIара шинарйина денней бийсанней юкъера лаьрхIача 1147 грамм дулх тIакхетийтадар.

Укх шера Iаьсий дика доажалу Урус-Мартана района «Горец» яхача совхозо.

Совхозо лоаман даьгIенашка дажа дахийтад 1,5 эзар совгIа Iаса. Доахан дика дорстаду цу совхозерча воккхагIа волча гуртоправа нов. Табулаев Шамсаде бригадо. 200 совгIа Iаса юкъе дола Iаьсий Iул Никарой яхача бер чурча даьгIенашка даж. Совхоза дирекце хиланза ярг мел йоаца инвентари спецбарзкъаши Iалашдаьд гурташта.

Дика тоенна хьалъаттача злакобобови баьцаша йиш хулийт хьайбашта денней бийсанней 750 — 800 грамм дозал тIакхетийта. Табулаев Шамсади массаза а хьеж доахан малагIча хьала тIа да, цунна хов мича хана. малагIча даьгIенашка доахан доажаде деза. Бригадо массаза а теркалду даьгIений участкашкара баьцаш малагIча хьала тIа я, тIера буц йина яларга хьежжа хувцаш кхыча участкашка доажалу доахан. ХIара кIиранна цкъазза участкаш хувцаш доажаду доахан. ЧIоагIа уйла тIайохийт укхаза доахан хица Iалашдара. Цхьанцайолча моттигашка хьасташ цIендаьд тоадаьд бригадо.

Доаханна дулх дукхагIа тIадеттадалийтара ший ханнахьеи тоъали минеральни подкормика хилийта еза доаханна. Цудухьа хан-ханнахьа, лоаман наькъа такилгашка гIолла, Iулаш латтача моттигашка тух тIаувза Табулаева.

ЧIоагIгIа цхьоагIо йолаши кадайше хилар хьахьекхар скотникий-бежа Iуй коллективо дарц хьайнача хана. Бежа Iуша, боха ца а бохаш. сиха теIача моттиге чулаьхкад Iулаш. лай кIал гIоргдоацаш доахан дIалочкъа а даь. Халача хьалашка, доа кIезигагIа долча хьуна юкъе доажаде дийзар доахан. 1966 шера доажадаьча доаханна 680 грамм мара дулх тIа ца кхетийтача метте, укх шера хIара бежана 850 грамм тIакхетийта лаьрхIа я нов. Табулаев Шамсуди керте латтача скотникий-бежа Iуй бригада.

Лакхача лоамашкара даьгIенаш караерзаяраи царех пайда дикагIа эцараи керттера уйла тIайохийт Нохч-ГIалгIай АССР юрта боахама Министерства, Цудухьа республика Госплана, автомобильни наькъаш дехкачеи тоадечеи Управленеца цхьана производственни планови задане оттаяьй лоаман даьгIенашка 1967 шера производственни культурни гIулакхашта лаьрхIа объекташ хьалъе. Укх пятилетке лоаман даьгIенашка хьалде дерхI 1980 квадратни метр чуIе моттиг йола цIеноШ. 4000 бежан чухошаргдолаш йола скотопомещенеш. доахан доажалеча участкашта тIадолха наькъаш дохкаргдолаш да деррига а дIалаьрхIача 100 километр дIоахал долаш. хIаьта иштта чакхIаха дерхI 7,5 эзар гектара тIара баьций аренаши даьгIенаши тоадара. хина гIулакх тоадара. хьасташ цIендареи кердадараш лахареи. тIаьштехкара, складаш хьалъяра балхаш а.

Цу мероприяте республика колхозашкеи совхозашкеи йиш хулийтаргья хIара шера 80 эзарнега дIакхаччал дола эIамига доахан, 7 эзар совгIа етт, 170 эзарнега дIакхоачаш жа лоаман даьгIенашка дажа дахийта. Ужжал доахан цига кхаьбача хIара шера 10 эзар тонн гаргга дулх тIакхетийта йиш хургья боахамашка доаханнеи женеи.

ХIанз жа лоам хьалкхувла доладеннад Наурски района боахамаш. Цар 16 эзар устагIа боажабергба Шимерой, Казеной. Чарах-Эн., Бходзи яхача Веденски паччахьалкхен лаьттан фондерча берашка. Исхали ду тха доаха жа лоаман даьгIенашка доажадолга шаьрача моттигашка ялача районий боахамашта керда гIулакх да. колхозашеи совхозашеи лоам дажа хийт дорстадаьчул тIехьагIа паччахьалкхенна дIатергдола жа.

Лоаман даьгIенаш караерзаяра колхозаштеи совхозаштеи доккха новкъостал де дезаш я гаьнна хьайбаш доажалеш бола болхлой кхачан продукташца, эггара хиланза давгдоацача товарашца Iалашбе а медицински культурно - бытовойи гIулакх де а декхарийла йола Респотребсоюз Укхацlено доаяра Министерство культура Министерство, заготовительни организацеш.

Лакхе хьоахальча организацей кулгалхоша теркалде деза дIайхача шерашка дийнна гIалаташ. хьайбаш лелаераша дерттIа болх бара эша дизза новкъостал де деза цар укх шера.

А. РЫЖКО,
Нохч-ГIалгIай АССР юртбоахама Министерства воккхагIа вола зоотехник.

Туркменистана паччахьалкхен ялат кийчдеча пункташта тIайолееннай кердача хьувкъама ялатах еттача автомашиний колоннаш.

СУРТА ТIА: Ашхабадски мелькомбината ялата продуктай базера ялатах етта машинаш.

К. Назарова сурт.
ТАСС фотохроника.

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕСС ЯРА

Советски Iаьдала шовзткъе итт шу дизара шу экономика даькъе санна, иштта технически прогресса а керда техникеи технологии юкъехкхаьара а даькъе шоаш доахача производственни толамашца белгалдоаккх Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьттахоша.

Керда техникеи прогрессивни технологии «Грознефта» объединене предприятешка укх тIеххьарча 5 шера юкъекхахьара даькъе чакхъяьхача лоархIамегIеи эффективнегIеи дархIа йоагIаш я:

Мехкдаьтта доахача — мехкдаьттеи гази гулдеча пункте централизованни сепараци а еш, тIехьара тIалоаттабеча чIоагIача низаца мехкдаьттеи гази цхьана гуллеш а дIаухийташ а йола система юкъейоалаяр.

Мехкдаьттеи гази гулдеча керда ча системо йиш хулийт мехкдаьтта доалла моттиг караерзаеча хана йовш йола гази мехкдаьтта яйга фракцеши дикка кIезигье, мехкдаьттана промыслови кийчо дреи газ юххьанца цкъара чакхъяхареи объекташ тар ма лу дукхагIа чIоагIе а царна централизаци е а, мехкдаьтта газови системашка дIаухийта металли энергии дикка кIезигье, тIоанашкарча естественни низах дикагIа пайда эца.

1967 шерале из система йизза юкъейихьай Хаян-Кертерчеи МалгIабик - Вознесенски мехкдаьтта доаллача моттигашка, хIаьта иштта цхьадолча даькъе из юкъейихьай Iаьлий-Юртарча, Эльдароверча, Старогрозненски мехкдаьтта доаллача моттигашка.

Мехкдаьттеи гази тIехьара тIа чIоагIгIа низ а лоаттабеш цхьана гулдуи дIаухийтеи керда система юкъейоалаяр бахьан долаш вIаштIехьдаьлар 2,5 млрд. кубически метр попутни газах пайда эца.

Алхха Хаян - Кертерчеи МалгIабик - Вознесенски мехкдаьтта доахача цунах хинна экономически эффект еррига а дIалаьрхIача 5300 эзар сом я.

Централизованни сепарационни установкаш гидроциклонни сепаратрашца кийчъяр, хIаьта из пайдана хилар гуш да ер хIамаш вIаший нийсдарах.

Гидроциклонни сепаратораштa денней бийсанней эггара дукхагIа чакхдаккха мога мехкдаьтта 6 эзар тонн я, массарча трапо чакхдоахар — денней бийсанней 1 эзар тонн. цхьан гидроциклонни сепаратора дозал — 12 тонн, 6 трапа дозал (балха овсарленца нийсдеш) — 24 тонн. Дикка экономи хул гидроциклонни сепаратораш запорни арматуре юкъейнхьача а.

Объединене промыслашка тахаНалца вIашагIъехка а эксплуатаци еш а йола гидроциклонни сепаратораш ерригаш а 28 я.

ТIоанашка кислотас бу Iоткъам дикка шербе а скважинай лаьттанна кIалхара оборудовани кIезигагIа мукхъяийта а йиш хилийта йолча къаьсттача синтетически реагенташца чIоагIъяь кислотни эмульсеи ший тайпара состав юкъе а ухийташ дуккха мехкдаьтта тела скважинаш караерзаяр.

Из метод юкъеяхьарах кхы тIа а 50 эзар тонн совгIа мехкдаьтта даьккхад.

Укх тIеххьарча шерашка дикка лакхбеннаб лаьттанна кIалхеи капитальни ремонташ ечарча халача балхашта механизаци яра боарам.

Лаьттанна кIалха ремонт еча турбаш хьахьувзаеши дIатIахьувзаеши кулгашца бу болх цIенбаь юкъера дIабаьккхаб АПР-2 яхача тайпара механически дIоагIаш юкъедоаладарах. хIаьта капитальни ремонт еча подъемни оатхалашеи эггара кердагIа йолча инструмента комплексацеи кийчъяь йола дIа-хьа лела агрегаташ юкъейоалаяро бригадай къахьегама овсарле юкъера лаьрхIача 18 — 20 процент лакхъяьй.

Объединене промыслашка хIанз еррига а болх бераш А-50 яха 10 агрегати Бакинец-2М яха 4 агрегати я, скважинашта лаьттанна кIалха ремонт ю еррига бригадаш АПР-2 яхача механически дIоагIашца Iалашъяьй.

Мехкдаьтта промыслови объекташта автоматизаци телемеханизаци яра даькъе тIеххьара ер пхи шу скважинай кIоарганасосни фонда телемеханизаци яра боарамаш совдаьха а компрессорни станцеш, групповой замерни установкаш, насосашца хий чуувза станцеш, мехкдаьтта лоаттаду паркаш, яьш дола установкаш, кхыяраш санна йолча технологически объекташка автоматикеи телемеханикеи промышленноста юкъекхийла я шераш дар.

Объединене промыслашка еррига а дIалаьрхIача автоматизаци яь я:

Центробежни насосаш а йоахкаш йола хий чуувза 16 станци. фецарча компрессорий 2 станци. хий цIенду 2 установка. мехкдаьтта лоаттаду 4 парк. 8 групповой замерни установка, 1 групповой замерни установка.

Моттигерча автоматика элементашца кийчъяьй сов мехкдаьтта юкъ-юкъе арауххийта 8 пункт. мехкдаьтта лоаттаду 3 парк, поршеневи насосашца хий чуувза 4 станци. Iанара яьца болх бу 12 установка.

ТIоанашка хий. фо. газ чуахийтара наькъаца царна искусственни Iоаткъам баьб къаьнарча. мехкдаьтта кIезигленначa моттигашка санна. иштта дукха мехкдаьтта телача кердача мелови майдашка а.

Дерригаш а балха агент чуухийтараш 45 тIоа ба, царех 42 тIоа караганo - чокракски горизонтеи мела тIереи 3 тIоа мезозойски отложенешкеи.

Из процесс чакхъяккхаро торо хулийт хIара шера кхы тIа а 550 — 600 эзар тонн мехкдаьтта даха.

1966 шера шин тIоанах яьккхача цхьан скважинана цхьана — къаьстта эксплуатаци яра скважинаш кийчъеш экспериментальни балхаш даьд «Сунжанефта» НПУ.

ХIана цхьана — къаьстта эксплуатаци ергйолаш кийчъяь а эксплуатаци еш а я 1966 шера кхы тIа а 50 эзар тонн совгIа мехкдаьтта даьккха йола 2 скважина. 1967 шера из метод кхы а 3 скважине юкъехоргйолаш я.

Бурув тохара даькъе. ЗIамига диаметр йолча остацца 112 эзар метр бурув тохад. Цунах хинна экономически эффект—1870 эзар сом.

ГрозНИИ хьадаьча цхьан шарошечни 3030 остаца бурув тохарах 812 эзар сом экономически эффект хиннай.

ВIашагIхетта чуухийтача колоннашца скважинаш чIоагIъяр — скважинашка чуувттаю 27 колонна хьалхарча колоннай диаметраш зIамиг а еш Iочухецарах хинна экономически эффект 1600 эзар сом да.

Бурув деттача Карабулакски конторо хьаьча конструкцех йолча. ГВР-1 яхача гидромешалкех пайда эцар. Цу тайпарча гидромешалкашца Iалашъяь я еррига скважинаш — болх бераш ерригаш а 85 комплект я. Из бахьан долаш кхоаь ахча 1850 эзар хилар.

Утяжелителех шоадагIа юха пайда эцара регенерационни установкаех пайда эцар. Цу тайпара установка 62 я болх беш. Цунах хьахинна экономически эффект — шера 440 эзар сом.

Сетевой графиках буровойш хьалъяр. Хьалъяьй 35 буровой. кхоаь ахча 200 эзар сом да.

Технически прогресса инициаторех дархIа боагIаш ба цхьан турбочу гIолла сов мехкдаьтта арахувза система вIашагIйоллачеи юкъейоалаечеи дакъа доацаш хинна «Грознефта» объединене керттера инженер нов. В. И. Стадников, «Старогрознефта» НПУ керттера инженер нов. В. И. Бабуков. мехкдаьтта доалла Карабулак - Ачалукски тIоанаш хьалдоллача хана тIоанашкара давлени лакха лоаттаяра эша хий тIадоададелгеи кийчделгеи Iалашдара дош къоастадаь «Сунжанефта» НПУ керттера инженер нов. Л. И. Захарова, объединенерча мехкдаьтта дахара отдела начальник нов. Н. Д. Легкобитов, «Сунжанефта» НПУ начальник нов. Д. Г. Коршаков; «Сунжанефта» НПУ керттерча инженерана нов. Л. Н. Захаровца цхьача цхьан скважинерча шин тIоана цхьана — къаьстта эксплуатаци яра эша забойни оборудованеи ший тайпареи балха дика йолеи конструкци кийчъяь «Сунжанефта» НПУ начальник нов. М. В. Мальцев, объединене бурув деттара отдела воккхагIа вола инженер нов. В. А. Гайдышев, н. кх. дI.

Аьттув ца боалаш дола хIамаш а нийсденнад тха, масала, 1967 шера мехкдаьтта дахара даькъе керда техника юкъейоалаяра планах чакхъяха лаьрхIача мероприятеех кхоачадеш дац тIоанашта термически Iоаткъам бара балхаш.

Цул маIан да скважинашта гонахьара зонаш электричествана йоахьяра Октябрьски заводо объединене яла езаш хинна къаьстта шоай тайпара С4АПС-1200 яха агрегаташ ца хилар.

Бурув тохара даькъе 1966 шера кхоачашъяьян алмазни остацца бурув тохара план. Из иштта нийсдалара бахьан — аралаьнна СевкавНИИ цхьан шарошечни осташ Грознефта хьалашка алмазничарел эффективнегIа хилар.

Механически сухал лакха а йолаш 40 — 60 метр кIоарга бурув тох царна тIерчеи кIалхарчеи мелий тIоанашка. хIаьта экономически гIойленагIа а да уж. Алмазничарга 12 — 17 метр кIоарга тохалу бурув («Старогрознефта» НПУ бурув деттача конторе). Массазарча осташка 0,5 — 2,5 метр кIоарга мара бурув ца тохалуш долча къаьстта чIоагIача тIоанашка бурув тоха мара деладаьдац алмазни осташ.

Мехкдаьтта доахача предприятеша боккха болх чакхбаьккхаб арахецача продукце дикал тоаяра. Объединене мехкдаьтта доахача предприятеша дIателаш дола мехкдаьтта цIендарга диллача ГОСТ-о дIадехарел тIех да.

Масала, карагано - чокракски мехкдаьтта 0,3 — 0,9 процент бIеха долаш дIател (нормах 2 процент хила дезача мела юкъера мехкдаьтта. карабулакскичунгара дIайиккхача. 0,2 — 0,6 процент бIеха долаш дIател. хIаьта карабулакски мехкдаьтта, газобензинови заводе кийчъдаьчул тIехьагIа, 0,05—0,015 процент бIеха долаши 40 — 70 мг/л тухаш доаххаши дIател.

Мела юкъера доаккха дерригa мехкдаьтта цу боарамга кхоачаш цIендаь хилийтара Вознесенски Старогрозненски газобензинови заводашка хьалъергья комбинированни стабилизационни тухаш дIадоахеи установкаш.

ХIанз тIехкIоарга скважинаш йоахаш бурув детта доладареи хьайоаккхаш йолча попутни газах магота дукхагIа пайда эцилга Iалашдареи даькъе доккхий декхараш латт Грознефта мехкдаьттахой коллективана хьалхашка. Шеко яц, уж декхараш советски мехкдаьттахой къаьнагIа йолча коллективага кхоачашдулургдолаш хиларах а цо уж толаме кхоачашдергхиларах а.

А. ВАЙНШТЕЙН,
«Грознефта» объединене воккхагIа вола инженер.

САКЪЕРДАМЕ БОЛХ

Дешара шу чакх мадаьллинге а совхозашкеи колхозашкеи производственни практика хьожабир Грознерна школай лакхарча (ворхІлагІчеи иіслагІчеи) классашкара дешархой. Грозненски района № 3 йолча бьцадаарий совхозе хьожабьб №№ 9, 22, 25 йолча школай дешархой. Уж бах «Романтика» яхача къахьегама унахцІенон лагере. Хьалхарча сезоне веррига а 320 саг ва укхаза.

Сакъердаме да кагирхой вахар. Іуйрийна бархІ сахьат даьлча денз шийтта даллалца кхашка балхаш деш хул уж. Группашта бекъа а бенна шо-шоай участкашка къахьег дешархоша. ЧІоагІа барт тайна ба уж. Нагахьа санна ший норма кхоачашъяь группа йистеяьлча лоаллахарчоа новкъостал де отт. Болх йистебеьлча шоай лоІамах ба дешархой. Шоашта хеттача тайпара дІехьу цар шоай салоІам. Сакъердамеи пайденеи я чакхйоаха тайп-тайпара культурно-массови мероприятеш. Масала, экскурсешка ух, лувча а лувчаш маьлхе бада, и. кх. дІ. ХІанз царна лаьрхІа хьаеш латт спортивни площадка.

Художественни самодеятельность а я лагере вІашагІъелла болх беш. ХІанз юртбоехама къахьегамхошта хьалхешка концерташ дала кийчлуш ба самодеятельни артисташ. Цул совгІа «Романтика» яхача темах кестта диспут е кийчлуш ба уж. «Тхо раьза а долаш шоллагІча сезоне а укхаза Іергдар, — йоах № 22 йолча школа дешархоша Фрейлих Таняс, Юнусова Варяс, Кокунина Любас, Житникова Аллас, — селла сакъердама да тха укхазара вахар».

Р. РЕЗАЕВА.

Укх юбилейни шера балха дика толамаш а доахаш къахьег «Индпошив» фабрика № 20 йолча цеха болхлоша. Ялх бетта план 110 процент кхоачашъяьй цар, планал совгІа 2000 сома маьха продукци еннай. Фабрике цхьаккха болхло вац ший производственни норма кхоачаш ца еш.

ШоллагІча квартала план кхоачашъярах фабрика цехашта юкъерча яхье шоллагІа моттиг яьккхар № 20 йолча цеха болхлоша. Ялх бетта план 20-ча июне 104 процент кхоачашъяьй цар.

Сурта тІа: Павочкина Лилия Яковлевнаи Русяйкина Валентинаи яь яьннача пальто фасонага хьожаш боахк.

И. Плиева сурт.

ШИЙ БОЛХ БОВЗАШИ БЕЗАШИ

Перерывах тика дІакъовлаш воалл продавец Албогачиев Іалаудин. ХьатІакхоач тика тІара хІама эца йоагІа, ха яха кхалсаг. Цецъяьлча санна соц из. ТІаккха сахьатага хьож... 7 минут тІехьайисай. ХьатІакхоач цхьаькха а...

— ТІехьа мара шо а дисадий, йоах Іалаудина, беташ а беш, — ханнахьа дІа ца къовлаш тІехьа-м со а висав.

— Тоам хетац сона, зІамига саг, — йоах хьалхагІа хьатІакхаьчача кхалсаго, — хІанз массехказлагІа тІехьаюс со.

— ХІама дергдац, хьачудовла шо, — Іалаьмата сиха уж дІа а бахийта цІавода Іалаудин.

Каст-каста нийслу уж тайпа моттигаш Грозненски горпищеторга № 66 йолча продовольственни товараш дохкача тика тІа.

Тика тІа хІама эца баьхкача нахаца Іимерза, безаме, товш хилар, царна шийгара доагІа гІулакх эзделаца культурно лелар, — советски торговле болхлочун сийлен декхар, лоацца аьлча, хиланза даргдоацар. Бакъда, перерыв йолча хана тика юха хьа а йийлла наьха гІулакх хІана даьдац, аьнна, цхьанна а администраце бехк бергбац. Бехк-м бахьан этта тІехьайисача цІен-нанас а бергбац, хІана аьлча, продавец декхарийла мичав, из ший ханнахьа, шийна хІама эца тика тІа йоалае. Укхаза Іалаудина гойтар ший хоза гІулакх да.

Цунах лаьца Іалаудина аьлар:

— Масала, эррига а цар гІулакха кхойтта минут ха йоайир аз, хІаьта цунах царна гІулакх хилар. Торговле болхло товараш дохкаш хьаэцача ахчан яь а ца Іеш наха хулача гІулакха а чот е ховш а хила веза.

«Духь-оттарах дерь хІама дийташ Іалаудина даьрІ» аьнна, хетадала тарлу. Из иштта дац. Цунна тешал ду тика чурча лоткъамийи предложенеийи книжка тІа даьча йоазоша. Масала, РТС болхлочо С. Н. Крамеренкос язду: «яа хІама эца каст-каста № 66 йолча тика тІа ух со. Дог гІоздоаккх укхаза продавеца сиха, эздий деча гІулакхо, помещени массазза а цІена, лостам болаш хул... Администрацегара дех аз продавеца дика болх белгалбаккхар», «Со массайолча хана укх тика тІара кхачан продукташ ийеш ва, — язду Ткачев Николай Иванозича, — дика, цІена болх беш хиларах продавеца доккха баркал оал аз». Кхы дукха а цу тайпара йоазош да книжка тІа. Бакъда, цхьа дош яздьдац Іалаудин лоткъавеш.

Грозненски Горпищеторга кулгалхой а Іийнабац Іалаудина дика болх белгал ца боаккхаш. Масала, 1958 шера денз шийттаза Сийлен грамотеи ийссаза карара кара тела цІе вымпели еннай цунна. КхоалагІа шу да Албогачиева социалистически яхьа итогаш дика хиларах енна карара кара тела цІе вымпел дІа ца хеца. Из дукха тамашъе езаш а дац. Масала, хІанз август бетта чотах болх беш ва нов. Албогачиев.

10-гІа шу да Іалаудин Грозне продовольственни товарий тика продавец вола. Цунна хов ший тика тІа ухача наха фу эш. Ханнахьа заявка а лийя дахь цо наха эша товараш, цудухьа цар автобусаца городе а ухаш ха йоае езац.

МоллагІа цІей тІакхоачача хана хоатт Іалаудина нахага: малагІа продукташ эшаргья шоана? Цо торо хулийт дуккхача ийдархой хьашташ теркалде.

Бехктокхамеи халеи болх ба продавеца бар. Кхы а халагІа да ловца баккхара, а, дика тешал дара а дукха камаьрша воацача сагага — ийдархочунга дика тешал дайта, ловца баккхийта. «Цу деша эггара йоккхагІа йола къайле — продавец къайле йоацаш, озача тараза, ахча лархІара сухали нийсхои йолаш хилар да», — йоах Іалаудина.

ХІанз Сийлахь боккхача Октябра юбилейна накъаболхача советски наьха хьашташ кхоачашдеш ший беррига низ тІабахийта къахьегаш ва Албогачиев.

А. Г. БУРОКАЛЕНСКИЙ.

Сурта тІа: І. Албогачиев болх беш ва.

И. Плиева сурт.

ДЕШАРХОЙ СПАРТАКИАДА

Кхаь дийнахьа хилар город Гудермесе Октябра 50 шу дизара хетаь йола дешархой городской ялхлагІа спартакиада. Спорта массехк тайпа викалаш — веррига а 150 спортсмен хилар яхьашка дакъа лоацаш.

ТІагІертта къовсамаш лаьттар города №№ 1, 116 йолча школай волейболисташта юкъе. Цига котбаьлар № 1 йолча школа спортсменаш. Баскетболах хьалхара моттиг № 107 йолча машиннаькъахой школага кхаьчар.

Юххера а итогаш йича общекомандни хьалхара моттиг № 116 йолча юкъерча школа дешархоша яьккхар (физкультура преподавателаш Бутакови Храпачи). БархІшерарча школашта юкъе спартакиада чемпиона цІи яьккхар № 3 йолча школа спортсмений.

ХІанз района сборни команда июль бетта Грозне хургйолча дешархой республикански спартакиадага кийчлуш я.

Н. БОРИСОВ, Гудермесски горспортсоюза председатель.

ПЕНСИОНЕР-ОБЩЕСТВЕННИК

Басалык Ефрем Петровича 75 шу да. Пхийтта шу да из пенсионер вола. Цхьабакъла болх ца беш Іелац, къахьегама ший беррига а вахар дІаденна воккха саг.

Пхи шу да из Н. К. Крупская цІерагІча машиннаькъахой культура Дворец библиотеке болх беш вола. Массава а санна Іуйрийна ийс сахьат даьлча балха хьавоагІа, массарел а тІехьагІа — чувода. Из ва библиотека дешара зала заведующи. Болх общественни хьисапе бу цо.

Массанена дукха везаш а лоархІаш а ва безаме, Іимерза, моллагІчоа а эшшача гІулакх де кийча вола Ефрем Петрович. Шоашта кхычахьара лаха ца мега газет, е журнал, книжка укхазара коралоагІаргдолга хов майрра воагІа моллагІа а.

Каст - каста ший дешараш гул а бийя царна тайп - тайпара мероприятеш чакхйоах нов. Басалыка. Масала, лекцеш еш, беседаш ю, киносеансай обозренеш, дешара конференцеш ю, города Октябрьски района предприятеша арахецача пенгазетий выставкаш кийчъю, иштта кх. дІ. а.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ, Н. Крупская цІерагІча культура Дворецa правлене член.

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАГІА

Дунен халкъашта юкъерча политически вахара юкъмоттиге латташ бус Советски Союзо Израиль тийшача балхах лоаллахарча Іарбий мехкех латарах хьахинна кхерамера тІехьале дІаякххар духьа тІагІертта, лерагІа, принципиально лоаттабу къовсам. «ХІанз, — 20—21-ча июне хиннача КПСС ЦК Пленумо белгал мадаккхара, — империализмаи неоколониализмаи низаш. Израила агрессе Гаргарча Малхбоалене оттадьча хьалех пайда а эцаш, Іарбий паччахьалкхенаш кхычарех тийша хІама доацаш хилараи территорей бІарччалаи тІакхувдаш долча хана. лоархІамегІара декхар сенах латт аьлча, из латт ший тийшача балхах хьахиннарех агрессорага пайда ца эцийтарах, сов чехка, цхьаккха тайпа условеш а ца увттаяйташ интервенций бІунаш цар дІалийцача территореш тІара ара а даьха, машара доазонал тІехьашка доахийтилгеи агрессора ОАР-а, Сирена, Норданена даь зе дІатокхийтилгеи вІаштІехьдаккхарах».

Кхетаеши къоастамболаши йола из позици йижар Советски Союза инициативах гульача ООН-а Генеральни Ассамблея чрезвычайни специальни сессе советски делегаце хьалхаяьккхача резолюце проектана ларде.

Советски делегацена керте латтача СССР Министрий Совета Председатела А. Н. Косыгина бакъдарашцеи дог тешадеш долча бахьанашцеи дика вІаштІехьдаьккха даьча къамаьло ерригача сессе белггалара уйла тІаззар. хьалхарча плане оттадир дуккхача пачхьалкхений кулгалду дептелаш премьер-министраши кхыча мехкашцарча гІулакхий министраша юкъе а болаш болча Ассамблее дакъа лоацарий уйла дукхагІа тІаьза дола керттера дешаш. Израильски агрессех хьахиннараш тІехьа ца тетташ дІадахарен Гаргарча Малхбоалене машар юхаметтаоттабарен даькъе советски делегаце хьаоттаяь программа шерра хьаллаьпар ООН-а а цун доазонел гаьнна арахьа а. Цунна тешал ду дуккхача пачхьалкхений делегаташа даьча къамаьлашеи хІаьта иштта [illegible] дунен [illegible] доацадаш [illegible] ООН-а Уставо дІадехарашен дунен халкъашта юкъерча бокъон принципашна малхахара хилар. Цу ларда тІа мара вІаштІехьаргдаш дунен цу районера хьал лертІалоакхилга, керда довнаш ца гІеттийтилга. Израильски захватчикаш цар дІалийцача территореш тІара дІа ца баьхача дог даха йиш яц къоастаданза диса вож дешаш лертІадахарга.

Генеральни Ассамблея сессе израильски агрессорий вокх империалистически гІончо — Англе хьал а лоацаш. нийсса цунна юхадухьалара программа хьаувттаю США-с. Американски резолюце тІа вІалла хьоаха а дац агрессор хараварахи цун бІунаш сов чехка тІехьашка дахарахи дола дош. Цо ховшшехьа а цхьан мугІарагІа дІаувттаю Израили цун агрессех зулам даьннараши. Хьалхарча плане увттаю «деррига дешаш цхьана къоастадарах». Акабски заливе «форда наькъаш дара бакъо». Гаргарча Малхбоалене герз кхухьийтилга лертІадаккхар, кхыдараш санна дола дешаш къоастадарах йола переговораш. Цу дипломатически наькъа тийша болх боалла уйла тІасоцаш я проблема тар ма лу чоалхане хилийтара, из къоастаелга мамогга дукхагІа тІехьадаккхара. дІалийцача территорешка чІоагІвала агрессора торо ялара. Кхыча дешаца аьлча, американски проекто агрессораш бехке ца барал совгІа, фактически цар гадоах, эхь дайна гІаьрал дар бахьан долаш царна совгІат де гІерт американски проект. ООН-а уйла керттерчоа — агрессаш бехке яраи цунах хьахиннараш сихагІа дІададахарая тІера дІатувлае гІерт англо-американски дипломаташ. «Американски политика хІанз сенах латт аьлча, — бакъду «Крисчен сайенс монитор» яхача газета обозревателa, — из латт гІулакхаш гІулакх ца а деш дІакхахьарах».

ООН-а Генеральни Ассамблея сессе болх беш даьккхача хьалхарча кІиро шаьра хьахьеккхар Израили цун кертера гадоахар — США-и морально-политически хийра яьха хилар. Цо хьахьеккхар из йоккхагІа йола дунен халкъашта юкъера форум сихха гульяь боккхача лоархІаме хилар. «Негативни прогноз е еза Ассамблеяна», — хьалххагІе а хьакъедалора «Нью-Йорк таймсо», агрессоран газдахараш [illegible] гучох, [illegible] кхувш. Цу гІулакха гІазат даьнадаш газет: агрессорашцеи цар газдоахархошцеи бокъонаш негативни хила а хин-ни Генеральни Ассамблея сесси. Цар тактика гучайьккхай, маскировка [illegible]

«Зуламашкахьа лашташ латт Генеральни Ассамблея сессера дебаташ» — латкъаш ва «Нью-Йорк таймса» обозреватель Рестон. Советски резолюце проект тІаийцача, цуна хетачох, хьаштдоацар» хургдар. Рестона хетачох, Кхерамзлен Совете бокъо юкъейоаккхаргья США-с, Генеральни Ассамблея резолюци чакх ца ялийтар духьа.

Іарбий мехкаш вІашагІлаха, царпара социалистически мехкий доттагІал мелле гІерташ империалистически гІозараша дийохІар чакхдаланзар. Іарбий Малхбоален пачхьалкхенашта халача сахьата эггара хьалхагІа царна новкъостал де оарцагІдьлар социалистически мехкаш. Цу мехкашта юкъера доттагІал кхы а чІоагІдалар бІаргадайна теш хилар дунена. Цунна дола къьгга тешал СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Н. В. Подгорне ОАР-е йиха визит.

Шоай мугІараш кхотадеш да Іарбий мехкаш. Іарбий пачхьалкхенаша цхьана чакхдоахача гІулакхаша чІоагІа хІама етт израильски агресси хьалкхееши цунна гІолеши йолча империалистически державаша. Ховш маларра, дукхагІа йолча Іарбий пачхьалкхенаша дипломатически гІулакхаш хоаладаьд США-цареи Англецареи. Империалистически гІозараш чІоагІа корзагІдьхад Гаргарча Малхбоаленера цу мехкашка ухийтача мехкдьттана оттаьча эмбаргос. Іарбий пачхьалкхенашка хулача йоккхийча антиамерикански антианглийски демонстрацеша. Из долла хІама Гаргарча Малхбоаленерча американски мехкдьтта компаней йоккхийча капиталовложенешта Іаткъар кхер Вашингтоне. «Цу районерча Америка кхоаненна йІаьххача хана доккха зе де тарлу хІанз хьайнача агІазлен талгІено, — язду «Крисчен сайенс монитор» яхача газето.

США чурча гІулакхий министерства мехкдьтта компанешта тІадиллад цхьадолча малхбузеневропейски мехкашта эшача мехкдьттаца кхоачамбарам хІьта иштта Къулба-Малхбоален Азера США гердашцарча низашта цахаддаш мехкдьтта продукташ лоаттаелга тешшаме хилийтарая «чрезвычайни планаш оттаела». Мехкдьтта гІулакха чрезвычайни комитет вІашагІеллай Англе. ХІьта цу министрий кабинета заседане къастта хувцаш а хиннаш. Лондоне деткхал ба. Суэцки канал дІакъовлача форда транспортара бола мах сов а боаккх, английски платежни баланса вочу оагІорахьара Іаткъа а Іаткъахаш. 200 хила мегаш дола кемаш лахийта дийзар Добрая Надежда яхача мысана гобаккха. цу тайппара форда тІа гІолла бола никъ пхи эзар гаргга километр бІаьх а беш. Цо массехказза совбаьккхаб мухьаш дІадоха кхахьарга бола мах. Малхбузенгермански кепайоазоно а иштта оарц доах мехкдьтта продукташна ФРГ Іалашъелга талхар кхерам болаш хиларах.

Дагадоххарах аьлча, малхбузенгермански пресса керттерча даькъо укх денношка мамогга хьаллоацар антиарабски кампани, израильски агрессораш мога а беш. «Штутгартер цайтунг» яхача газето Вашингтон чІоагІа тІахьех «США хьашташ Израила хьашташца тардара». Вешта, Израиль тийшача балхах лоаллахарча мехкех латалехьа хиннача событеша цул тІехьагІарча событеша а санна хьахьеккхар. из тайпа «тІахьехам» эшаш США доаллу гІозараш ца хилар. Израила агресси — дунен халкъашта юкъерча эггара хьалхарча аргІанна США, империализма эггара реакционнегІа долча низаша вІашагІбеллача тийшача балхах хьахиннарма дий. Цудухьа бакъ да «Трибуна люду» яха польски газет. «Тель-Авив хургдар теркал а ца деш. шоашта товча тайпара дуне хувца гІерташ долча империалистически низий топлак хиннад» яха вывод цо еча хана.

Герз кара а ийца укх денношка Адене гІетта восстани — Вашингтонеи Лондонеи чІоагІа сатийса хинна Іарбий Малхбоаленера къамий кортамукъален болам израильски агрессе новкъосталца мелбе шоай вІаштІехьдаьнна ца хилар колонизаторашта цІаьхха а цІенхаштта дагадохийтар. Къулбехьен Араве английски доалдІахо а лоатталелга дувцаш йолча Лондоне хьаккхайкаьча планашта жоп луш, эскара массехк дакъа гІеттал Адене, массане а юкъера забастовка кхайкаьй.

Сателе бахьанаш дац империалистий. Шоай хьаштдола тийша балхаши хІиллаши вІашагІа-м ехкийта, цхьабакъла, ший новкъа дегІаухаш дола истори юха соцаелга вІаштІехьа-м даргдац цар.

И. ЛАПИЦКИЙ. (ТАСС).

Израильски агрессораш Сирех латача хана напалмаца боагабаь 400 саг гаргга тІема гІулакхера нахи ужжал хІана бац аьнна машарера нахи ба Дамаска госпиталашкеи больницешкеи.

Сурта тІа: напалма воагаваь сириец.

ТАСС фотохроника.

СИРИ. Итташ йолча автобусаша хІара денна Дамаске кхувл израильски бІуша дІалийцача районашкара нидо нах. Уж кхевда вІаьхьа дІакхоч-кара лелхабаь израильски оккупанташа, царга кхьметтел кхуол лелхьа цІа а хьа ца лоалда.

Сурта тІа: Дамаске кхаьча байда нах.

ТАСС фотохроника.

Нохч - ГІалгІайчен зрителa чІоагІа езаеннай вайцига хьоашалгІа денача Кавказски Минеральни Хиш тІарча музыкально - драматически театра спектаклаш. Укх деношка грозненцаш хьежар цу театра коллективо тІехдика оттаьча «Космос» яхача балетага.

Н. Кобиашвиле даьккхача сурта тІа балета тІара сцена. Венера — артистка В. Борецкая, Плутон—артист А. Бондарев.

САЛОІАЧА ХАНА

Укх ахкан каникулех дукха хІамаш деш а де дезаш а ба къонача техникий республикански станце шоай говзал лакхъе уха дешархой.

ХІара дийнахьа укхаза го йиш я тайп - тайпара технически говзал езаенна Грознера а, кхыча городашкареи юрташкареи а бераш. Станце ба говза мастераш.

Мастерий кулгашца лабораторешка бераша хьаю лакха урагІа уха планераш, хи тІа лела мотораш дола, хьалха доаларгах хехка кемаш, зІамига автомобилаш, дехк хоза сурташ. Укх деношка Грознерча №№ 31, 32 йолча школашкарча Октябрьски районе Пионерий цІен, Наурски районерча къонача техникий яхь лаьттача хана дика гуш дар берий кулгаш мел говза да. Къаьстта дика толамаш даьхар къонача авиатораша а автомобилисташа а. Цу яхье хьажа баьхкараштa бераша гойтар «Сигала дара» яха хоза ловзар.

ХІанз дукха декхараш да къонача техникашта хьалхашка латташ. Массехк ди мара дисадац тайп - тайпарча говзанхошта юкъе аргІанара яхь дІайолаяла. Цу гІулакха шоай экспонаташ кийчдеш ба дешархой.

Царна дика хов цу яхье хоржаргйола экспонаташ Ерригроссийски выставке йохийтаргйолга. Яхье котбаьннараш гІоргба укх аьхки хургйолча къонача техникий Ерригроссийски кхоалагІча слете.

Советски Іаьдала 50 шу дузача укх шера къаьстта йоккха программа я къонача техникаша оттаяьр. Авиамоделисташа а зІамига ракеташ ераша а дІахьоргья ткъестлагІа яхь, хІаьта автомобилисташ республике хулача шоллагІча яхьа кийчлуш ба. Черноречьерча форда тІа дІахьоргйолча яхье котбаьнна моторни лодкаш хехкараш гІоргба Каспийски форда тІа ялх дийнахьа хургйолча яхье дакъа лаца. Къонача техникий дика гІулакхаш гойташ хургдола кинофильм доаккхаш ба кино деза къона техникаш.

Советски Іаьдала юбилейни денош тІакхоачаш республика дуккхача школашка хьоккхаш хургда из кинофильм.

Х. ХАМЗАТОВ.

ШКОЛА КИЙЧА Я

Юкъера школа дийша йистейоаккхараш экзаменаш дІаенна баьннабацар Грознера № 53 йола школа тІадоагІача дешара шера кийчъе болабеннача хана. Дешархой даьшноанош собрани а я духхьала шоай низаца ремонт е лаьрхІар укхаза.

Цу тайпара ремонт лертІа чакхъяргхиларах шекваьнна вар школа къона директор нов. Д.-Ю. Мачигов. Цхьабакъла, кхыча тайпара хийтар цун ремонт йолае шоаш лаьрхІача дийнахьа школа коа пхи бІаь совгІа саг гулвелча.

Шо-шоай цІагІара ведараш, кІираш етта а басараш хьекха а щеткаш, кхыйола эша инвентарь а яхьаш баьхкабар уж. ХІаьта ремонта царна мел эшар Іалашдаьдар школа администраце.

Массанахьа кІираш теха, кораштa, наІараштa, нийна басараш хьекха, лоацца аьлча ремонта деррига балхаш чакхдаьха а даьнна тахан а тІехьа дешархой чуэца кийча я школа. Из хьахиннад дешархой даьша-ноаноша шоай хьинар кхо ца деш шоаш производстве балха болашше а къахьегарах. Къаьстта белгалбаьлар цига «Грознефть» объединене транспортни контора болхло. школа родительски комитета председатель Карнаев Іадлал. Ший хІара дезалхо а воалавеш венавар из. Иштта дика къахьийгар ремонта балхаш дечa № 2 йолча автобоахама слесара А. Аипова, цІеи-ноаноша Мадаева Зарас, Хасаевас, Миктаевас, дуккха кхычар.

Школа дирекце а ерригача педагогически коллективо а чІоагІа баркал оал школа ремонт еча дакъа лаьцача берригача даьшта-ноаношта.

Н. МАРЧЕНКО. КПСС Октябрьски райкома инструктор.

БЕРАШКА ДИКА ХЬОЖ

Вай республика эггара хозача Іалама мІинге Шаьла района — Серженъ-Юрта юхе улл «Спутник» яха пионерски лагерь. Из хьалъяьй «Старогрознефть» мехкдьттапромыслови управленей мехкдьттахой союза профкомен чотах.

Дика вІаштІехьалбахьаз ухказа берашна садоІар. Каст-кастта экскурсаш а ух бераш. ХІьта лукха ха хилар йоккхагІйолча отряшкара пионераш.

Зизаш даха ух, лувч, кинофильмашка хьеж, спортивни а кхыйола а тайп-тайпара мероприятеш чакхйоах. Болх беш я тайп-тайпара кружокаш, масала «Говза кулгаш», «Ше следопыташ», кхыяраш.

Ухказа бераш дика кхоаб. Чам болаш дика [illegible] ду хІама. Хьалхарча сезоне ухказа салоІаргІа мехкадьттахочарий 240 бер. ХІьата бІарчача ахкан 720 бер.

Р. МАГОМАДОВА.

ХАОТТАМ

Тахан республикеи Грозней гІолла морхаш а йолаш къилбаседа-малхбоалегахьара гІийло мух а хьекхаш хургья. Сайрангахьа дастача ди а къувкъаш догІа делхаргда. Ди къувкъача хана мух чІоагІагІа хьекхаргба. Республике 23—28 градус. Грозне 25—27 градус йІовхал латтаргья.

28 июне денз 1-гІча июлага кхачалца екхан отта тарлу. Республике бийсанна 15—22 градус, дийнахьа 25—30 градус йІовхал хила мег.

Метеостанци.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

ЛадувгІа

27 июнь, 1967 шу

РАДИО: 6.30 — Нохч-ГІалгІайчен лаьтта леладархо (эрсий меттала). 6.45—Ашараш. 6.50 — Ховмаш. 7.10 — «Грозненский рабочий» «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.20 — Передачай программа. 8.10— «Сердало» газета обзор. 8.20 — Ашараш. 8.30 — «Къона тІехье» (гІалгІай меттала). 8.45 — Москва. 16.00 — Передачай программа. 16.05 — Гудермесски больница болхлой заявкех оттадаь концерт. 16.30 — «Цун яхара никъ» яха очерк (гІалгІай меттала). 16.45 — Керда ховмаш (гІалгІай меттала). 17.00 — Керда ховмаш (эрсий меттала). 17.15 — Индустриальни Нохч-ГІалгІайче (эрсий меттала). 17.30 — Ленин ваь 100 шу дизарга. «Социализм хьалъелга вІашагІделлар, из хьалъе къахьегамхой хьинар айдаьр а» яха беседа (нохчий меттала). 17.45 — Керда ховмаш (нохчий меттала). 18.50 — Тха микрофона хьалхашка. Нохч-ГІалгІай пединститута проректора Воплашенка къамаьл. 19.05 — «Альпинистий муш» яха радиопостановка (радиоладувгІархой заявкех). 20.32 — «Сесага мар» яха спектакль (нохчий меттала). 21.30 — Ашараш.

УКВ: 9.00 — «В. Ерригера творческий сурт-сибат» яха передача. 9.30 — ЧІоаларган оркестран лаьрхІа дола Вартока концерт. 10.27 — «Шеча сердалоний улица» яха бераштa йола радиопостановка. 11.05— «Вано Мурадели» яха концерт-очерк. 18.00 — «Венский цІий» яхача Штрауса оперетта монтаж. 19.39 — Иллеш дІадал Ткаченко Нинела» яха музыкальни передача. 20.19 — «ПаьтІамаг» яхача спектакла монтаж (нохчий меттала). 21.16 — Йоккхача симфонически оркестрана лаьрхІа йола Чайковске № 3 сюита.

Хьажа

ТЕЛЕВИДЕНИ: 18.00 — Бераштa йола фильм. 18.16 — Телевизионни кердадараш (нохчий меттала). 18.30 — Юбилейни шера вахте. Передача (нохчий меттала). 19.00 — ШоллагІа гоязал. Киноочерк. 19.10 — Телевизионни кердадараш. 19.25 — Ангалийски меттала урок. 19.55 — Шоана, бераш! 20.10 — Советски музыка 4 передача. 21.10— «Городага доккха во кхаьчад» яха телевизионни фильм.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица, 11 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. 3-39-11; бехктокхама секретара—3-34-38; партийни вахарен, культуран, промышленностен отделий—3-42-30; юрта боахамен письмойн отделий — 3-42-28;

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3-й этаж). зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05193. Заказ № 3203.